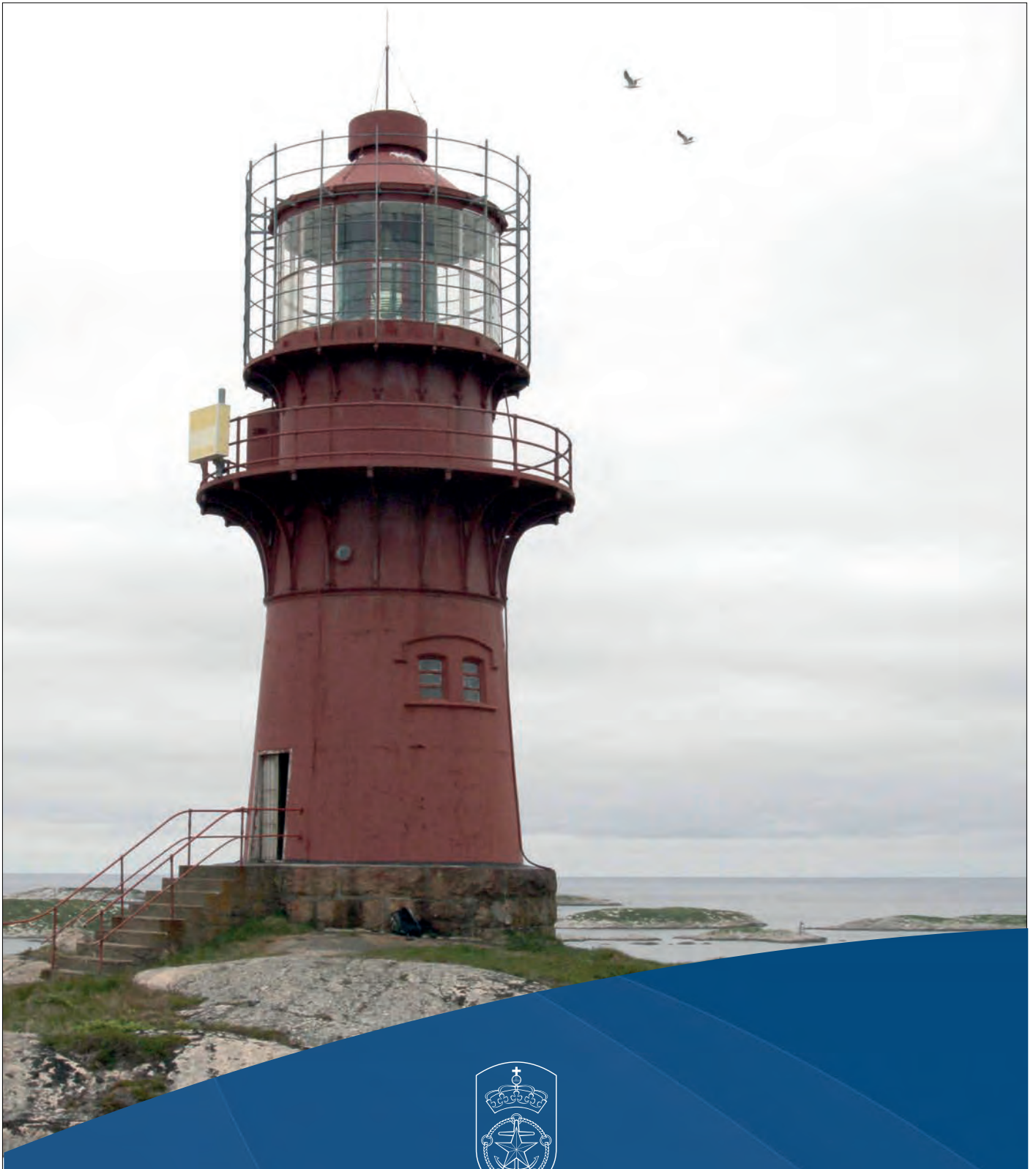

FORVALTNINGSPLAN FOR SKLINNA FYRSTASJON

LEKA KOMMUNE • NORD-TRØNDELAG FYLKE

KYSTVERKET

INNHold

GENERELL DEL

Kystverkets fyrstasjoner.....	3
Innledning	3
Fredningsprosessen.....	3
Fredning av bygningene.....	3
Fredning av området som helhet.....	3
Hensynet til den tekniske driften av fyrstasjonen	3
Vernemyndighet.....	3
Kravet om forvaltningsplan.....	3
Hensikten med forvaltningsplanen	3
Ny bruk – på fyrenes premisser.....	4
Vern gjennom bruk – viktigheten av gode leietakere	4
Forholdet mellom fredningsvedtaket og forvaltningsplanen	5
Formidling	5
Generelle retningslinjer for tiltak på fyrstasjonene.....	5
Krav til dokumentasjon av endringer og større vedlikeholdsarbeider	6
Krav til håndverkere	6
Vedlikeholdshåndbok.....	6

Noen generelle punkter om antikvarisk bygningsvern og vedlikehold.....6

Grunnholdninger til vern	6
Råd for vedlikehold og istandsetting - grunnprinsipper:	6
Vedlikehold – definisjon og faglige prinsipper.....	6
Større vedlikeholdsarbeider og endringer	7
Tilbakeføring	7

SPESELL DEL

Sklinna fyrstasjon.....	8
Kart og situasjonskart.....	9
Kart over det fredete området.....	10
FOR-2003-12-19-1686. Forskrift om verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag, vedlegg 3, fredning av Sklinna naturreservat, Leka kommune, Nord-Trøndelag.....	11
Kart som viser arealer med ferdselsrestriksjoner i naturreservatet.....	12
Faktaopplysninger om Sklinna fyrstasjon.....	13

Bygningspresentasjoner

1. Fyrtårn	15
3. Fyrvokterbolig.....	20
4. Uthus	24
5. Maskinhus	27
7. Naust	29
Andre bygg og konstruksjoner på Sklinna	31

Det fredete området

32

Vedlegg 1: Oversikt over Kystverkets fyrstasjoner.....

33

Vedlegg 2: Fredningsvedtak for Sklinna fyrstasjon.....

34

Vedlegg 3: Tilstandsoversikt Sklinna fyrstasjon.....

42

Vedlegg 4: Tilstandsanalyse av Sklinna fyrstasjon

1. Fyrtårn	43
3. Fyrvokterbolig.....	46
4. Uthus	50
5. Maskinhus	53
7. Naust	56

Forsidefoto og foto i den spesielle delen: Kystverket 6.6.2016, hvis ikke annet er angitt.

GENERELL DEL

Tranøy fyrstasjon på Hamarøy, Nordland. Foto: Kystverket.

Kystverkets fyrstasjoner

Innledning

Fyrstasjonene forteller om en spesiell og svært viktig del av norsk historie. Satsingen på utbyggingen av fyrvesenet er en av de største i den norske stats historie, og utbyggingen av fyrstasjonene har bidratt til å utvikle Norge til den sjøfartsnasjon vi har vært og fremdeles er. Fyrstasjonene er også omfattet av en stor og stadig økende interesse, og ikke minst har de ofte en sterkt identitetsskapende funksjon for lokalbefolkningen. De fleste fyrstasjoner er monumenter i kystlandskapet, og Kystverket er som eier forpliktet til å forvalte disse kulturminnene med respekt for dem som har vært med på å bygge opp den maritime infrastrukturen vi i dag forvalter, og med omtanke for dem som kommer etter oss.

Fredningsprosessen

På bakgrunn av "Nasjonal verneplan for fyrstasjoner", som kom i 1997, fattet Riksantikvaren i tiden frem til 2001 vedtak om fredning etter kulturminneloven av 83 fyrstasjoner. Av disse er i dag 68 helt eller delvis fremdeles i Kystverkets eie (se oversikten i vedlegg 1). I 2001 besluttet Stortinget at de siste 31 bemannede fyrstasjonene skulle avbemannes, og denne prosessen ble avsluttet i 2006. Gjennom tidene er mange fyrstasjoner solgt, men i St.prp. nr. 29 (2006 – 2007) ble den da pågående avhendingsprosessen stoppet, og det ble bestemt at Kystverket skulle eie fyrstasjonene (med unntak for mulig overføring til Direktoratet for naturforvaltning). Samtidig ble det bestemt at Kystverket skulle stå for utleie slik at fyrstasjonene kunne gjøres tilgjengelige for allmennheten. Dette innebærer at "vern gjennom bruk" vil være et viktig prinsipp for etatens forvaltning av fyrstasjonene.

Fredning av bygningene

Bygningene på fyrstasjonen er fredet i henhold til § 15 i kulturminneloven. Dette innebærer at det ikke er tillatt å rive bygningene eller deler av disse, eksteriøret må ikke bygges om, heller ikke interiøret der dette er særskilt nevnt. Planløsningen kan ikke endres, og det kan ikke skiftes ut bygnings-elementer eller materialer. Alt vedlikehold og istandsetting skal utføres med tradisjonelle

materialer og metoder tilpasset bygningenes egenart og opprinnelige bygningstekniske løsninger.

Fredning av området som helhet

Området rundt bygningene er fredet i henhold til § 19 i kulturminneloven. Hensikten er å bevare anleggets virkning i landskapet, og sørge for at anleggets karakter blir bevart. Innenfor det fredete området må det ikke settes i verk tiltak eller bruksendring som kan forandre områdets karakter eller på annen måte motvirke formålet med fredningen. Eldre strukturer som gjerder, rekkverk, jordkjellere, tekniske installasjoner osv skal ikke fjernes eller endres uten at det har vært nødvendig kontakt med vernemyndighetene. Det er viktig å bevare stedets egenart, og dette gir også en sentral premiss for hvordan det kan legges til rette for ny bruk av fireiendommene.

Hensynet til den tekniske driften av fyrstasjonen

I fredningsvedtakene står det at fredningen ikke skal være til hinder for den tekniske driften av fyrstasjonen. Dette betyr imidlertid ikke at Kystverket uten videre kan fjerne eller gjøre endringer på teknisk utstyr, selv om dette er sikkerhetsmessig begrunnet. Andre formuleringer i de forskjellige fredningsvedtakene gjør også at det kan være nyanser i hva som er tillatt og hva som er søknadspliktig. Generelt er det best å gå ut ifra at alle tiltak er søknadspliktig, spesielt i selve fyret, som er interiørfredet. Det er viktig at regionen har en god dialog med vernemyndighetene i en tidlig fase, ikke minst fordi etaten da kan få veiledning slik at planlagte tiltak kan bli gjennomført på en måte som også best mulig ivaretar hensynet til kulturminnet.

Vernemyndighet

Ansaret for den konkrete oppfølgingen og forvaltningen av fredningsvedtakene for de enkelte fyrstasjoner er delegert fra Riksantikvaren som nasjonal vernemyndighet til fylkeskommunenes regionale kulturminneforvaltning. Det er følgelig fylkeskommunen som skal behandle søknader om dispensasjon ved tiltak som krever slik tillatelse, og det er den aktuelle region i Kystverket som kan sende søknad om dispensasjon.

Kravet om forvaltningsplan

I henhold til kgl. res. av 1. september 2006 skal det utarbeides forvaltningsplan for alle fredede eiendommer i statens eie. I forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer er det bestemt at forvaltningsplanene skal forelegges Riksantikvaren, som skal sikre at innholdet ivaretar formålet med fredningen.

Hensikten med forvaltningsplanen

Forvaltningsplanen skal både gi kunnskap om viktige generelle prinsipper for forvaltningen av fyrstasjonene som fredede kulturminner, og gi forståelse for det helhetlige miljøet og det særpreget som karakteriserer den enkelte fireiendommen, og som skal ivaretas i vernesammenheng.

Hensikten er å sørge for et best mulig utgangspunkt for å stille de rette spørsmålene og finne de rette løsningene når det gjelder vedlikehold, bruk og utvikling av den aktuelle fyrstasjonen.

Forvaltningsplanen består av en generell del, som er felles for alle fyrstasjonene, og en spesiell del, som omhandler den enkelte fyrstasjon.

Forvaltningsplanens spesielle del vil inneholde:

- Relevante eiendomsdata
- Presentasjon av fyreiendommen som helhet, de enkelte bygninger, anlegg og tekniske installasjoner, og området.
- Vurdering av utviklingsmuligheter for fyrstasjonen som helhet samt for de enkelte bygninger
- Eventuelle spesielle forhold for den aktuelle fyrstasjon
- Bygnings- og konstruksjonsdokumentasjon (foto og tegninger)
- Tilstandsanalyse, eventuelt med konkrete forslag til tiltak
- Historisk dokumentasjon
- Fredningsvedtaket

Når det gjelder historisk dokumentasjon, vil ikke den kunne være uttømmende i forvaltningsplanen for den enkelte fyrstasjon. Det er derfor viktig at man ved planlegging av konkrete tiltak, som tilbakeføring eller formidling, går aktivt inn for å finne ytterligere informasjon. Her vil Senter for eiendom og kultur og Kystverkmusea kunne bistå regionene og leietakerne.

Senter for eiendom og kultur har ansvaret for koordineringen av etatens arbeid med forvaltningsplaner. Utarbeidelsen av de konkrete forvaltningsplanene for de enkelte fyrstasjonene gjøres i nært samarbeid mellom regionene og Senter for eiendom og kultur.

Ny bruk – på fyrenes premisser

Ny bruk gjør det ofte ønskelig og noen ganger nødvendig med endringer av bygninger og tilrettelegging på området. Det er viktig å bruke tid på å vurdere hvordan slike tiltak kan gjøres så skånsomt som mulig, og uten at fyreiendommens egenart blir skadelidende. En liten endring ett sted kan virke harmløs, og det samme kan en annen et annet sted, og en tredje... men summen av disse delene kan bli en dårlig helhet som gir en lite harmonisk utvikling av stedet. Forvaltningsplanen skal bidra til at det blir lettere å ha helheten for øye når mulige endringer vurderes. I gjennomgangen av fyreiendommen som helhet og de enkelte bygninger blir det konkretisert forhold som det vil være viktig å ta hensyn til ved planlegging av større

vedlikeholdsarbeider og endringer, og det indikeres mulige bruksområder og utviklingspotensiale som Kystverket mener vil ivareta stedets egenart. Enkelte steder er det naturlig å gi klare føringer om hvor det vil være aktuelt å vurdere tilbakeføring, og eventuelt til hvilken epoke.

Fra Store Torungen. Foto: Kystverket.

Det lar seg oftest gjøre å finne gode løsninger som forener vern med ny bruk, selv om løsningene kan bli annerledes enn det man først så for seg. Å finne slike løsninger krever grundighet, vilje og kompetanse i både planlegging og gjennomføring av arbeidene. Felles samtaler mellom Kystverket som eier, leietaker som bruker, kommunen som forvalter av plan- og bygningsloven og fylkeskommunen som forvalter av fredningsvedtaket, vil ofte være vel anvendt tid – og ikke minst hvis diskusjonene kan finne sted nettopp på fyrstasjonen. Stedet er i høyeste grad part i saken, og kan ofte gi føringer gjennom sin tilstedeværelse!

Vern gjennom bruk – viktigheten av gode leietakere

Kystverket er avhengig av et samarbeid med leietakere som er interessert i å bidra til å ta vare på den viktige kulturarven som fyrstasjonene representerer. Staten vil i liten grad selv kunne benytte den bygningsmassen som er på fyrstasjonene utover de bygningene som er direkte knyttet til den tekniske driften av navigasjonsinstallasjonen, slik som maskinhus og fyrtårn. Vern gjennom bruk forutsetter et aktørsamarbeid, der gjerne også lokale og regionale myndigheter er engasjert, enten som leietakere, eller som aktive premissleverandører og bidragsytere i utviklingen av stedet.

Kystverket benytter en standard leieavtale ved utleie av fyrstasjoner, også for de som ikke er fredet. Avtalen har følgende generelle formål og forutsetninger:

- Uavhengig av om eiendommen er helt eller delvis fredet, skal eiendommen bevares og sikres som kulturminne, og eiendommens egenart skal bevares.

- Leietaker skal ivareta og videreutvikle allmennhetens adgang til fyreiendommen. Leietakers aktivitet på stedet må tilpasses allmennhetens interesser slik at den ikke kommer i konflikt med disse interessene.
- Leietaker forplikter seg til å holde utleier løpende orientert om planene for utviklingen og bruken av leieobjektet.
- Utleier vil bidra med rådgivning ved videre vedlikehold og istandssetting av leieobjektet. Utleier vil løpende vurdere mulighetene for å bidra til vedlikehold og/eller oppgradering av leieobjektet ut fra de til enhver tid gitte budsjetttrammer.
- Leietaker må ikke bruke, eller tillate at andre bruker, leieobjektet til bolig.
- Leietaker forplikter seg til å legge særlig vekt på miljøvern i forhold til bruk og vedlikehold av leieobjektet.

I tillegg skal det formuleres egne punkter som uttrykker formål og forutsetninger for leieforholdet ved den enkelte fyrstasjon. En slik formålsparagraf i en leieavtale understreker nødvendigheten av et nært samarbeid og tett kommunikasjon mellom Kystverket og leietakerne – dette er ikke et vanlig leieforhold, men gjelder samarbeid om et kulturminne!

Avtalen omtaler også samarbeidet om vedlikeholdsarbeidet på fyrstasjonen. Det er Kystverket som i siste instans er ansvarlig for å sette opp arbeidsprogram for det enkelte år og gi nødvendige føringer for hva som skal gjøres og på hvilken måte. Bortsett fra ved kritiske hendelser, slik som ved stormskader, skal ikke leietaker utføre noen tiltak på eiendommen uten at dette er godkjent av eier. Det er også eier som er ansvarlig for at alle nødvendige tillatelser er innhentet fra vernemyndighetene.

Kjeungskjæret fyrstasjon, Sør-Trøndelag. Foto: Kystverket.

Forholdet mellom fredningsvedtaket og forvaltningsplanen

Fredningsvedtaket er styrende for forvaltningen av fyreiendommen, og er rettslig bindende. Forvaltningsplanen er ikke rettslig bindende, men uttrykker Kystverkets vurdering av hva som vil

være en naturlig presisering og konkretisering av fredningsvedtaket, og etatens oppfatning av hvordan den fredede eiendommen bør utvikles. Konkrete tiltak kan ikke gjennomføres uten at vernemyndighetene har fattet vedtak om at de kan iverksettes. Det er Kystverket i den enkelte region som søker vernemyndighetene i det aktuelle fylke om tillatelse til tiltak.

Formidling med nytt elementsystem i betong. Foto: Kystverket.

Formidling

Fyrstasjonene er nasjonale kulturminner som skal dokumentere en viktig del av vår maritime kulturarv og Kystverkets historiske innsats for å trygge ferdseilen til sjøs. Samtidig er det et mål med fredningen at kunnskap om disse kulturminnene og deres historiske kontekst skal kunne formidles til allmennheten. Det er derfor viktig at all ny bruk bidrar til kunnskapsformidling og opplevelse av historien. Kystverket vil i samarbeid med Kystverkmusea (ved Lindesnes fyrmuseum) lage retningslinjer for utarbeidelse av formidlingsplaner for de enkelte fyrstasjonene, i et samspill mellom etaten, etatsmuseene og leietakerne. Det er videre utarbeidet en skiltmal for de fredede fyrstasjonene, for å gi etatens formidling av egen kulturhistorie et helhetlig, nasjonalt preg. Denne skiltmalen vil være styrende for hvordan utendørs informasjon og skilting utformes på de fredede fyrstasjonene. All utendørs informasjon skal godkjennes av Kystverket på forhånd.

Generelle retningslinjer for tiltak på fyrstasjonene

På alle de fredete bygningene skal eksteriøret bevares mest mulig uendret. Enkelte bygninger er svært autentiske, mens andre er sterkt endret og modernisert. Ulike typer tiltak, som tilbakeføring og utskifting av bygningsdeler, vil derfor bli vurdert ulikt fra bygning til bygning.

Interiørene har for de aller fleste av fyrstasjonene ikke et like sterkt formelt vern som eksteriøret – unntaket er selve fyrtårnene, som er interiørfredet. For de øvrige bygningene er planløsning og konstruksjoner normalt omfattet av de enkelte fredningsvedtakene. Imidlertid bør en ved interiørmessige oppgraderinger og endringer legge vekt på å bevare størst mulig autentisitet med tanke på den historie fyrstasjonen skal formidle. Denne intensjonen må samtidig avveies i forhold til behovet for nødvendig bruksmessig oppgradering.

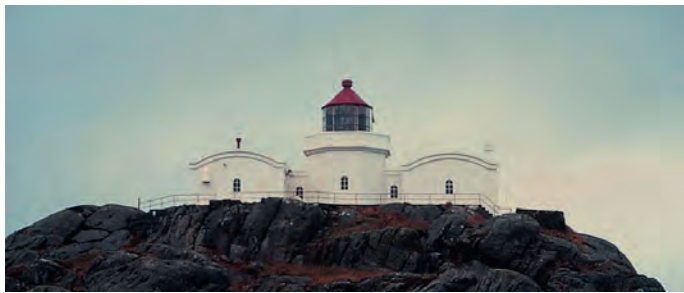
Krav til dokumentasjon av endringer og større vedlikeholdsarbeider

Alle endringer og større vedlikeholdsarbeider på en fredet bygning eller et fredet område skal dokumenteres. En søknad om tillatelse inneholder et minimum av beskrivelse av tiltaket, men dette er ikke tilstrekkelig dokumentasjon. Det vil bli gitt nærmere retningslinjer for hvordan nødvendig dokumentasjon skal utføres og arkiveres.

Krav til håndverkere

Generelt må håndverkere som arbeider på fredete bygninger, ha nødvendig kunnskap og erfaring fra antikvarisk arbeid. Det er viktig å ha den rette holdningen til dette arbeidet, beherske aktuelle teknikker, og å ha faglig grunnlag for å kunne ta riktige valg når det gjelder materialer og metode.

I noen tilfeller vil det være nødvendig med spesialkompetanse for at resultatet skal bli tilfredsstillende. Dette kan være ved restaurering av vinduer, dokumentasjonsarbeid, blanding av maling etter historisk resept, konserveringsarbeider mm. Når vernemyndigheten gir tillatelse til endringer, kan det settes vilkår om at utførende håndverkere har antikvarfaglig kompetanse.

Geitungen fyrstasjon, Rogaland. Foto: Kystverket.

Vedlikeholdshåndbok

Det er behov for å sammenfatte retningslinjer for vedlikehold av fyrstasjonene, både de fredede og de ikke fredede, i en egen vedlikeholdshåndbok, og Kystverket er nå i ferd med å utarbeide en slik veileder. Denne prosessen vil også innebære nær kontakt med ulike vernemyndigheter, for å finne frem til løsninger som i størst mulig grad kan være felles for etatens fredede bygninger. I og med at søknad om dispensasjon avgjøres av den enkelte fylkeskommune, kan tolkning av og praksis i oppfølging av fredningsvedtakene variere noe fra fylke til fylke. En vedlikeholdshåndbok bør kunne bidra til å harmonisere praksis ut fra et nasjonalt perspektiv, selv om den naturligvis ikke vil kunne erstatte kravene til saksbehandling i den enkelte sak.

Noen generelle punkter om antikvarisk bygningsvern

Grunnholdninger til vern

Kulturminner er en viktig del av vår samlede kulturarv. Bygningene dokumenterer tidligere tiders samfunnsforhold, levekår, liv og gjøremål,

byggeskikk og håndverksteknikker.

Gamle bygninger er ikke-fornybare ressurser, og de er primærkilder til kunnskap om fortida. Alle andre nedtegnelser, fotografier og registreringer innebærer grader av fortolkning. Bygningene er derfor en unik kilde til kunnskap og et umistelig grunnlag for framtidig forskning, enten det gjelder levekår, byggeteknikk, dekordetaljer eller lignende. Ved framtidig bruk og modernisering er det viktig at vi i minst mulig grad reduserer bygningenes verdi som historisk kilde. Som hovedregel skal man være svært varsom med å fjerne elementer i en fredet bygning – alle de historiske epokene som har nedfelt seg i det fysiske bygningsmiljøet, forteller en historie om bygningens og stedets utvikling. I noen tilfeller kan man imidlertid bli nødt til å prioritere mellom ulike faser. Unntaksvis kan det også vært aktuelt å tilbakeføre en bygning til en dokumentert tidligere tilstand.

Råd for vedlikehold og istandsetting - grunnprinsipper innen bygningsvernet

De viktigste grunnprinsippene er:

- Mest mulig av alle deler av bygningen skal bevares. Derfor må inngrepene ved vedlikehold og utbedring være så små som mulig.
- Det er bedre å vedlikeholde framfor å reparere, og det er bedre å reparere framfor å skifte ut.
- Det må brukes tradisjonelle materialer og metoder, både ved vedlikehold og eventuell utskifting.
- Skjulte deler av bygningen (konstruksjoner) er like viktige å ta vare på som synlige (overflater).
- Hvis man må endre, er det bedre å føye noe til enn å fjerne originale eller gamle deler. Det beste bygningshistoriske "arkivet" er bygningen selv.
- Gamle ombygginger og endringer av en bygning er ofte viktige å bevare. De kan fortelle om bygningens livshistorie gjennom skiftende stilretninger og bruk.
- Når noe fjernes eller endres, skal aktuell dokumentasjon bli nedtegnet og arkivert. I spesielle tilfeller sikres dokumentasjonen ved lagring av den fjernete bygningsdelen (nærmere retningslinjer vil bli utarbeidet for dette).
- Endringer skal om mulig være reversible. Når behovene endrer seg, kan de nye elementene fjernes og bygningen kan framstå slik den var før endringen.

Vedlikehold – definisjon og faglige prinsipper

Hovedregelen er at løpende vedlikehold utføres uten at vernemyndighetene trekkes inn, mens man må søke tillatelse for endringer. Grensen mellom vedlikehold og endring kan være vanskelig å definere, og ulike aktører kan ha ulik oppfatning av begrepene. Kulturminnevernets definisjon av vedlikehold er snever, i den hensikt å ivareta kulturhistoriske verdier.

Mange eiere har i beste mening utført "vedlikeholdsarbeid" på en slik måte at vernemyndighetene vurderer dette som endring/inngrep, som i verste fall er skadelig for kulturminnet. Dette kan for eksempel være bruk av for tett maling, som medfører avskalling og råteskader, eller utskifting av opprinnelige bygningsdeler som burde blitt istandsatt av en kyndig restaureringshåndverker. Vedlikeholdet av en fredet bygning er underlagt kulturminneforvaltningens overvåkning. Det kan oppstå usikkerhet om hva man kan utføre uten å spørre, og når man må søke om tillatelse.

Hovedprinsippet for vedlikehold av gamle bygninger er å bevare mest mulig av de gamle bygningsdelene og å hindre skader. Dette gjelder både synlige og skjulte konstruksjoner og elementer. Vedlikeholdet skal om mulig skje på samme måte som da huset ble bygget, med samme teknikk, utførelse og materialbruk. I praksis vil dette noen ganger bety merarbeid, andre ganger krever det bare omtanke og kompetanse.

Homlungen fyrstasjon, Østfold. Foto: Kystverket.

Ved å bevare de gamle bygningsdelene og overflatene beholder bygningen sin autenticitet, og dermed sin vitenskapelige kildeverdi og opplevelsesverdi. En kopi kan aldri fullt ut erstatte de opprinnelige bygningsdelene. Selv om kopien er nøyaktig likt utført, er minst to dimensjoner gått tapt:

1. Aldersverdien: Spor av "tidens tann" er borte. Vi kan ikke lenger berøre de samme materialene som våre forgjengere.

2. Sannhetsgehalten: Hvordan kan våre etterkommere vite at kopien er nøyaktig utført?

Kan de stole på at historien og byggeteknikken som formidles, er identisk med den opprinnelige?

Større vedlikeholdsarbeider og endringer

Det må søkes om tillatelse for større vedlikeholdsarbeider, større reparasjoner og endringer i en fredet bygning. Som oftest blir det gitt tillatelse når endringene er små og tiltaket er nødvendig for fortsatt bruk. Kulturminneforvaltningens oppgave er å passe på at det ikke blir gjort så mange endringer i årenes løp at det til slutt er lite igjen av det opprinnelige huset.

Eksempler på større vedlikeholds-/istandssettingsarbeider som krever tillatelse:

- endring av utvendig malingtype/farge, fjerning av eldre malinglag, overmaling av dekor og lignende
- vedlikehold av utvendig kledning som innebærer et betydelig omfang utskifting av råteskadet virke
- restaurering av vinduer der det er råteskader som innebærer betydelig innspunsing av nytt virke og forbedring/endring av tekniske løsninger

Eksempler på andre endringer som krever tillatelse:

- utskifting av bygningselementer, som utvendig panel, vinduer og ytterdører
- tildekking eller fjerning av eksisterende utvendige overflater
- oppsetting eller riving av innvendige lettvegger
- installering av våtrom eller kjøkken
- etablering av infrastruktur, rørføringer, ventiler etc.
- fasadeendringer
- oppføring av tilbygg
- tilbakeføring til tidligere dokumenterbar tilstand

Et overordnet prinsipp er at alle endringer om mulig skal gjøres reversible, slik at de i framtida kan la seg tilbakeføre. Endringer og tilføyelser skal kunne fjernes uten at bygningen blir forringet. I praksis kan dette eksempelvis innebære at nye skillevegger festes slik at de lett kan fjernes uten å sette merkbare spor.

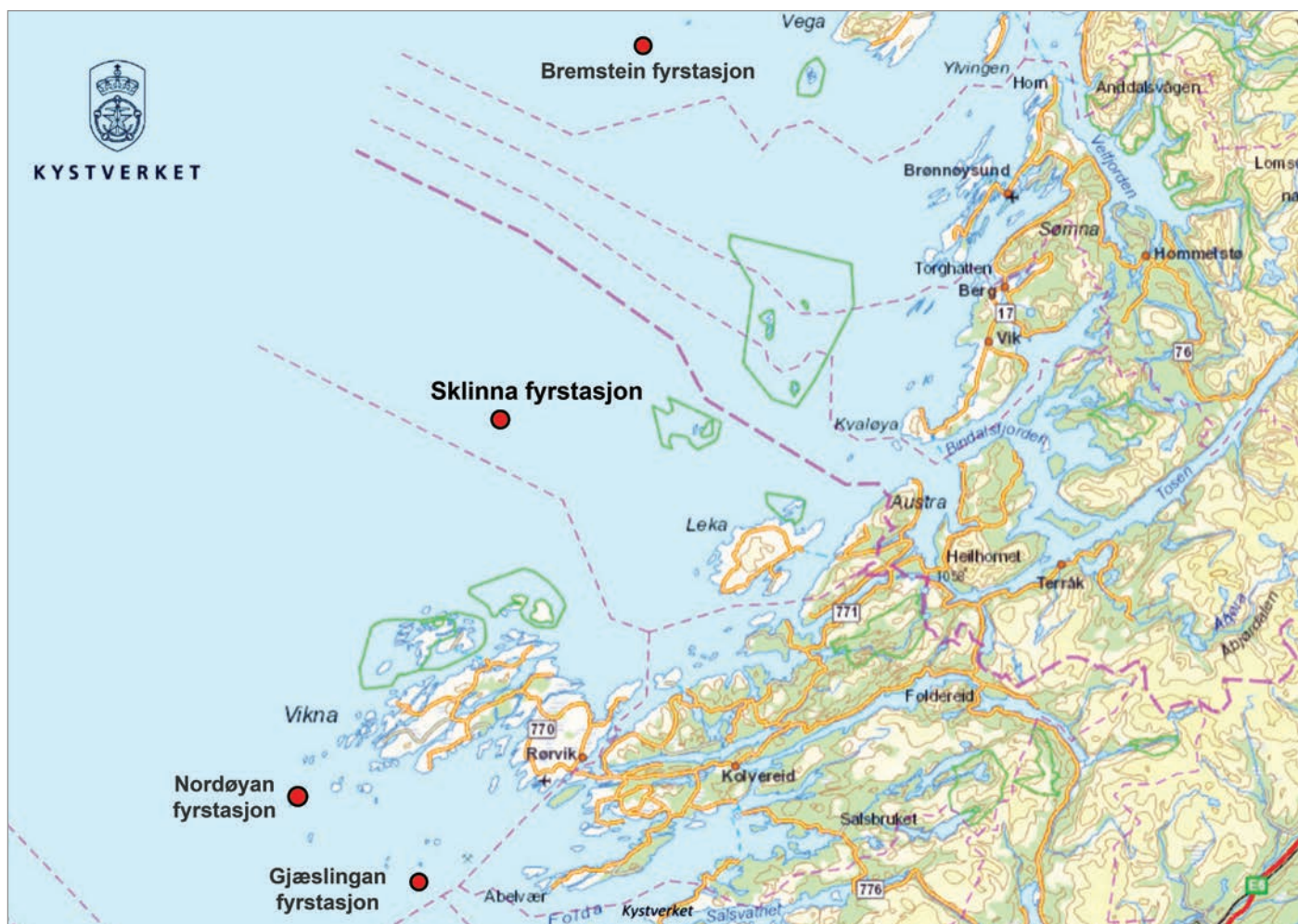
Tilbakeføring

Når vernemyndighetene skal vurdere forslag til endringer, vil de ta hensyn til hvilken periode – eventuelt flere perioder – i bygningens historie som fredningen søker å bevare. Hvis det er foretatt endringer i nyere tid, kan det i noen få tilfeller være aktuelt å tilbakeføre bygningen til et tidligere eller opprinnelig utseende. Dette kan gjelde et helt eksteriør, deler av bygningen, enkelte rom eller mindre bygningsdeler og detaljer. Følgende premisser og forutsetninger bør ligge til grunn for at en tilbakeføring skal kunne vurderes:

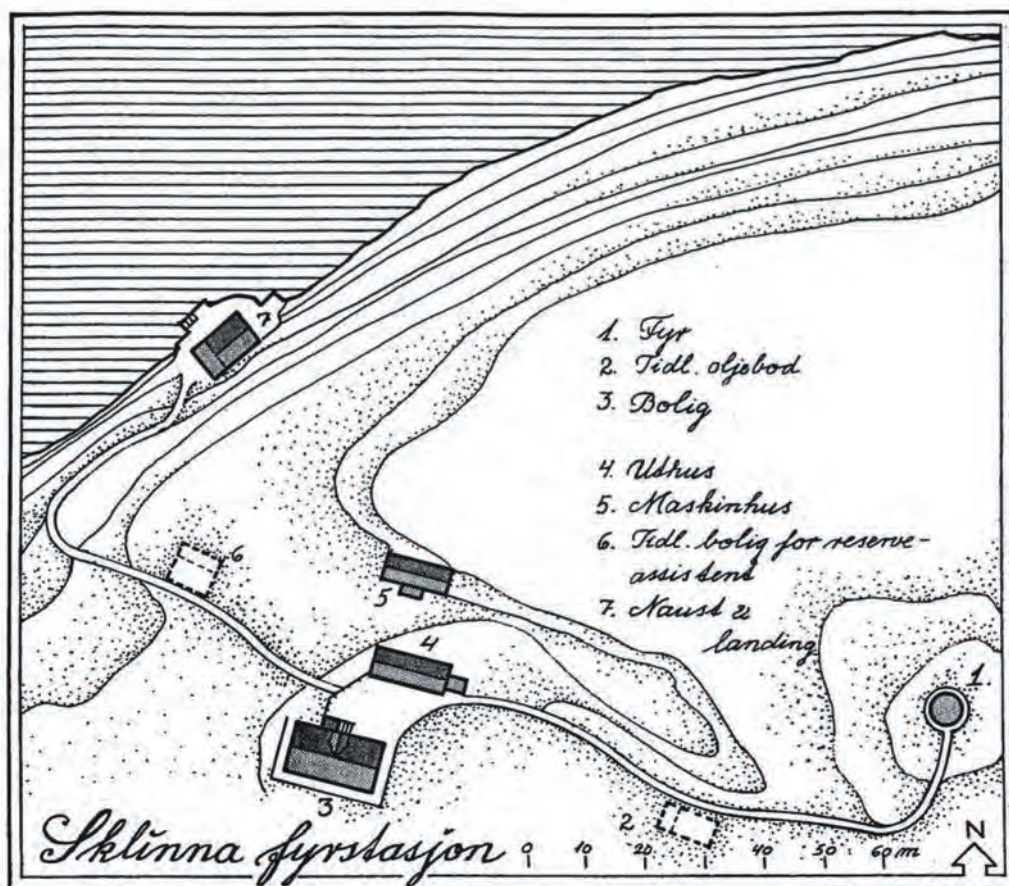
- Det foreligger sikker, god og tilstrekkelig dokumentasjon (tegninger, fotografier eller lignende) av den opprinnelige situasjonen.
- Tilbakeføring basert på gjetting kan normalt ikke godtas.
- De nyere tilføyelsene som fjernes eller tildekkes, har relativt lav/underordnet verdi.
- Kulturminnet er ikke for sterkt endret. Hus som har fått ny takform, hovedvolum eller lignende bør bevares slik de er. Tilbakeføring av vindustyper og kledning på en bygning med intakt hovedform, kan derimot være aktuelt.

SKLINNA FYRSTASJON --- SPESIELL DEL

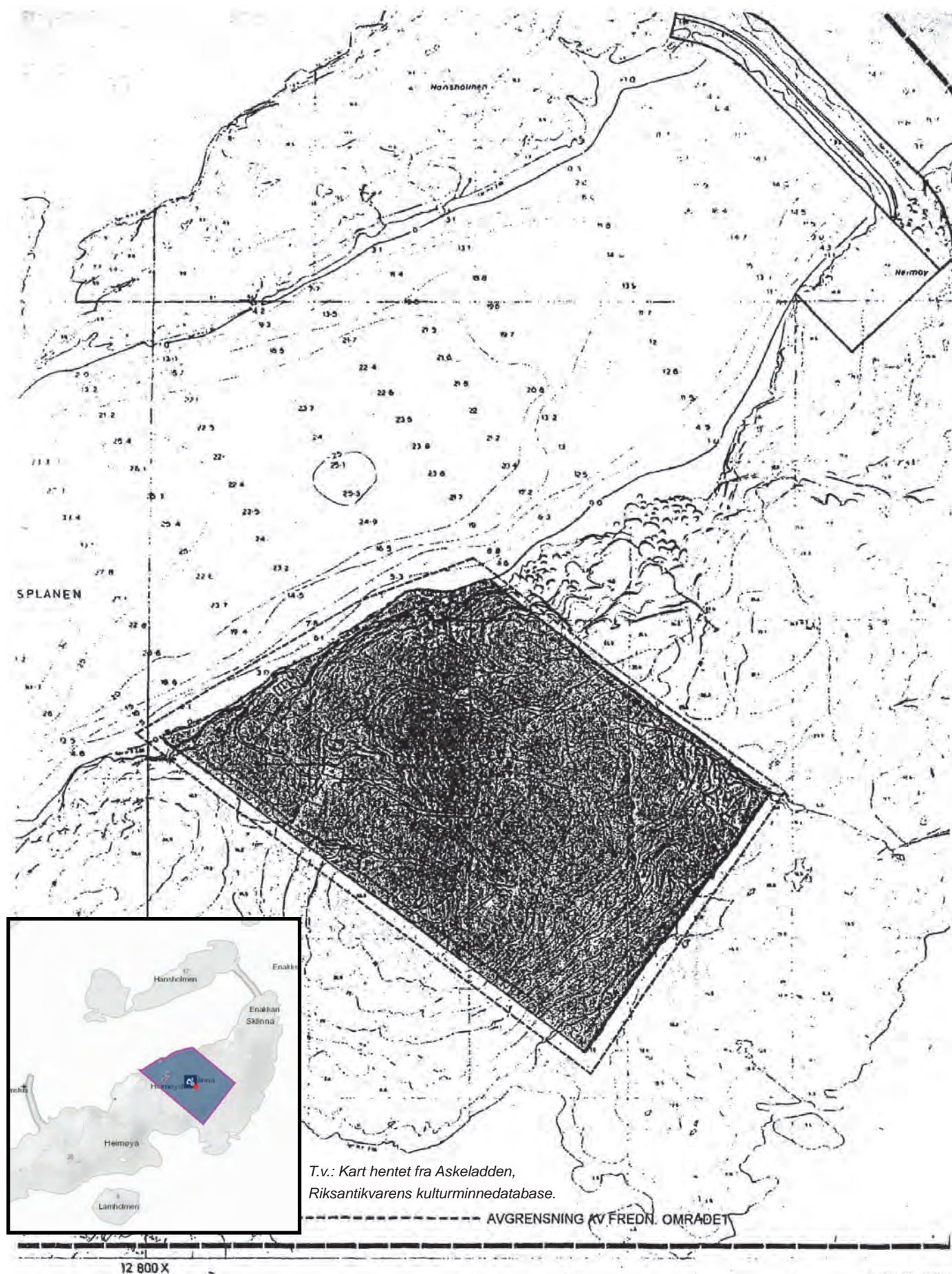
Kart

Situasjonskart

Hentet fra fredningsvedtaket.
Tegning: Sven Poulsson.

Kart over fredningsområdet ved Sklinna fyrstasjon:

Sklinna fyrstasjon – gnr.19 bnr.2 (Staten v/Kystverket) – Leka kommune

Kart generert fra
Kystverkets kartbase
"Kystinfo".

Over: Kartet viser utstrekning av Sklinna naturreservat.

FOR-2003-12-19-1686. Forskrift om verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag, vedlegg 3, fredning av Sklinna naturreservat, Leka kommune, Nord-Trøndelag.

Vernebestemmelser:

1. All vegetasjon på land og i vann (herunder tang og tare) er fredet mot all form for skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres.
2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Dyr må ikke innføres. Hunder og katter skal ikke slippes løs i reservatet.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og permanente og midlertidige innretninger, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, hensetting av campingvogner o.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, nyplanting, oppdyrking, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og planering av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
4. I Lundeura på Heimøya er det forbud mot ferdsel fra og med 15. april til og med 31. august (se vernekart).
5. Utenom Lundeura på Heimøya er det forbud mot ferdsel på land fra og med 15. april til og med 31. juli (se vernekart).
6. I tiden fra og med 15. april til og med 31. juli er det forbud mot ferdsel på sjøen i områder i nordvestlig retning fra Hårholmen og Storværet (se vernekart).
7. Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy og lavtflyging under 300 m. Bruk av vannskuter, vannski, paraglider o.l. er forbudt. Forbudet gjelder også bruk av motor på modellfly, modellbåt o.l., samt motorsport.
8. All ferdsel skal skje hensynsfullt og forsiktig i samsvar med fredningens formål, slik at områdets natur- og kulturverdier bevares.

§ 4. Generelle unntak

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær, operativ virksomhet og tiltak i ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten.
2. Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg og ferdsel i forbindelse med dette.
3. Ferdsel på Heimøya i et område mellom fiskerikaia (allmenningskaia) og fyret.

Kart: Fylkesmannen
i Nord-Trøndelag.

Sklinna naturreservat

Tegnforklaring

- Bygning
- Fyr
- ▲ Høydepunkt
- Grense utvidet ferdselrestriksjoner
- Grense ferdselsrestriksjoner på sjø
- Grense unntatt ferdselsrestriksjoner

Kartgrunnlag: N50 vektor
Ekvidistanse: 20 meter
Kartblad: M711, 1625 II
FMNTMI 2004.
Tillatelsesnr: GV-L-0900

0 250 500 1 000 Meter

Restriksjoner i Sklinna naturreservat.

Faktaopplysninger om Sklinna fyrstasjon

Eiendomsinformasjon			
Opprettet		1910	
Fylke	Nord-Trøndelag	Region	Kystverket Midt-Norge
Kommune		1755 Leka	
Fyrlistennummer		560000	
Dato for fredningsvedtak		1. november 1999	
Andre vernebestemmelser		Ligger innenfor grensene av Sklinna Naturreservat, verneområde for sjøfugl. FOR-2003-12-19-1686 Forskrift om verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag, vedlegg 3, fredning av Sklinna naturreservat, Leka kommune, Nord-Trøndelag, se side 12 og 13.	
Eiendom (kommunenr., gårdsnr., bruksnr.)		1755 / 19 / 2 (Nordgården)	
Nummer i Askeladden	87451	Grunneier	Kystverket
Utleie		Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.	

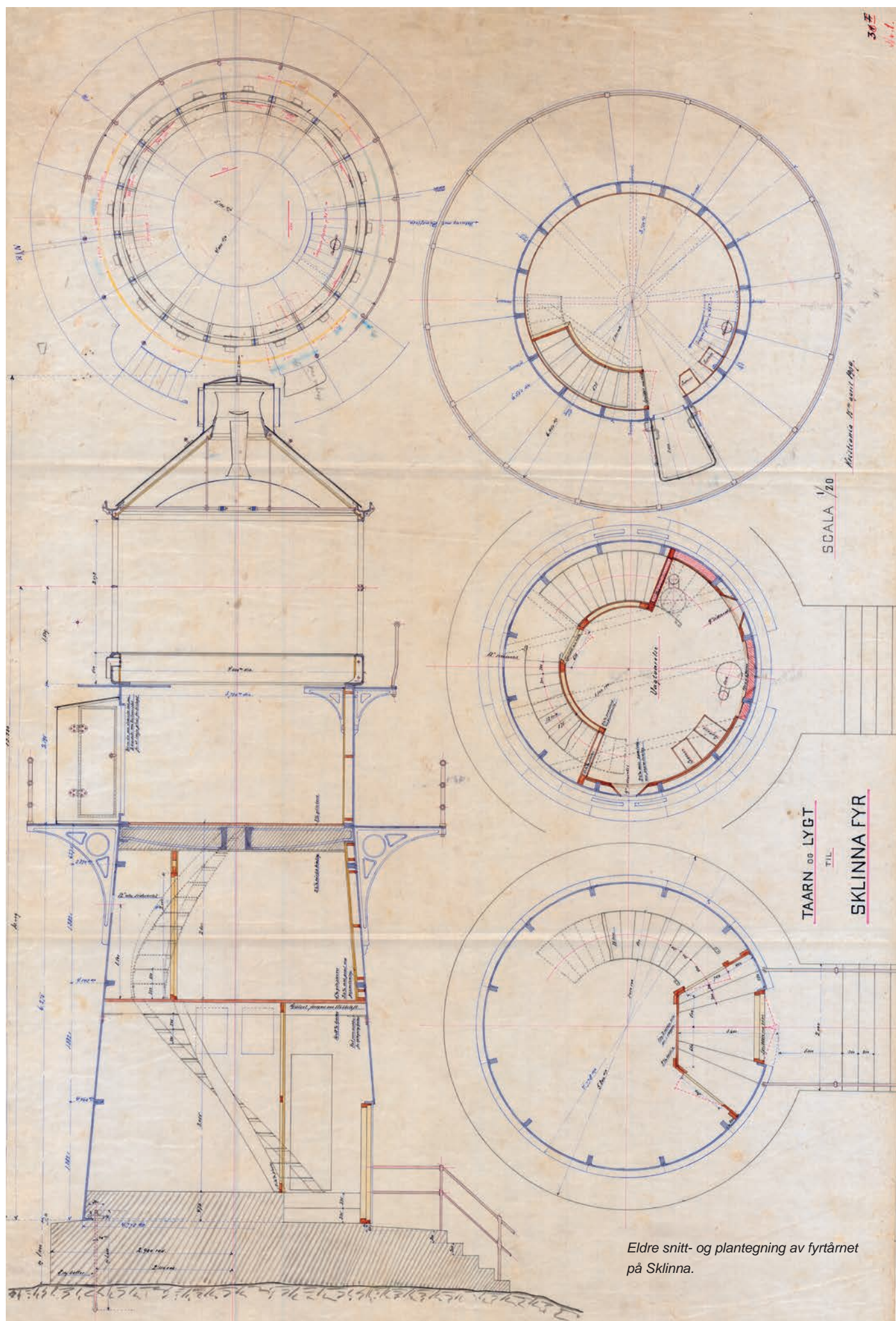
Oversikt over registrerte bygninger og konstruksjoner

Byggnr. i fredn. vedtaket	Bygnings-type	Bygg-status	GAB-nr.	Nummer i Askeladden	Verneklasse / §	Omfanget av fredningen
1	Fyrtårn	Intakt	186911075	87451-1	Klasse 1, kulturminneloven § 15	Fredningen gjelder bygningens eksteriør og interiør.
3	Fyrvokterbolig	Intakt	186911083	87451-2	Klasse 1, kml § 15	Fredningen gjelder bygningens eksteriør, samt interiør med hensyn til opprinnelig hovedstruktur/ romfordeling.
4	Uthus	Intakt	186911091	87451-3	Klasse 1, kml § 15	Samme som i feltet over
5	Maskinhus	Intakt	186911105	87451-4	Klasse 1, kml § 15	Samme som i feltet over
7	Naust	Intakt	186911113	87451-5	Klasse 1, kml § 15	Samme som i feltet over
	Det fredete området				Klasse 1, kml § 19	Fredningsvedtaket omfatter videre et område rundt fyrstasjonen i henhold til lov om kulturminner § 19. Fredningsområdet omfatter et område rundt fyrstasjonen som er avsatt til fyrstasjon i reguleringsplan for Sklinna av 31.10.88, og som er del av eiendommen gnr.19 bnr.2. Se kart på side 10.

Litt om fyrstasjonens historikk	<p>Fiskeværer Sklinna ble nevnt som mulig fyrsted av Fyrkommisjonen allerede i 1855. En fyrlykt ble satt opp i 1903. Under Stortingsdebatten i 1906-07 ble det påpekt at fisket på Sklinnabanken hadde tatt seg opp og det var behov for fyr i området. I 1909 ble det bevilget kr 69 000. På denne tiden var Runde fyr (Støpejernstårnet fra Bærums Verk, satt opp i 1858) på Herøy i Sunnmøre under ombygging, og man bestemte seg for å gjenbruke toppen av fyret på Sklinna. Anders Folkestad fra Folkestad i Volda ledet arbeidet med oppsettingen av det 14,3 m høye fyrtårnet på Sklinna. De fleste av arbeiderne var fra Sunnmøre, og arbeidet ble fullført i 1910. Fyrtårnet ble plassert på det høyeste sted på Heimøya. Fyret inneholder en 2. ordens fyrlinse fra Barbier, Benard & Turenne, Paris.</p> <p>Fyrboligen var bygt for to familier, fyrvokterens og fyrassistentens. I tillegg ble det ansatt en reserveassistent. Øvrige bygninger som ble satt opp var: et uthus med fjøs og vedboder, en oljebod og et naust. På kaien ved naustet ble det satt opp en kran.</p> <p>I 1959 ble fyret elektrifisert med 3 egne aggregater av typen Lister 8-1. Aggregatene står i eget motorhus. Etter elektrifiseringen ble fyrstasjonen gjort om fra familie- til tårnstasjon. Boligen ble ominnredet, og reserveassistentboligen solgt i 1960. Samtidig med elektrifiseringen ble det også satt opp en mast og etablert et radiofyr med rekkevidde 100 nautiske mil på dagtid og 70 nautiske mil om natten.</p> <p>På fyrstasjonen står feederhuset igjen, kledd med eternitt. I 2004 ble fyret automatisert og avbemannet.</p>
Vernestatus	<p>Fyrstasjonen er fredet etter kulturminneloven §15 (bygninger) og §19 (området). Fyrstasjonen ligger i Sklinna naturreservat. (FOR-2003-12-19-1686. Forskrift om verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag, vedlegg 3, fredning av Sklinna naturreservat, Leka kommune, Nord-Trøndelag).Fylkesmannen er i ferd med å utarbeide en forvaltningsplan for Sklinna naturreservat.</p>
Formålet med fredningen	<p>Formålet med fredningen av Sklinna fyrstasjon er å bevare et kulturhistorisk og arkitektonisk verdifullt bygningsanlegg tilknyttet sjøfart, fyrvesen og kystkultur med fyrtårn, fyrvokterbolig og øvrige bygninger på fyrstasjonen og området rundt fyrstasjonen.</p>
Fra Riksantikvarens frednings-begrunnelse	<p>Etter Riksantikvarens oppfatning er det nødvendig å frede det avsatte området for å oppnå hensikten med områdefredningen, nemlig å bevare virkningen av fyrstasjonen i miljøet.</p>
Fyrstasjonens egenart, sårbarhet og tålegrense	<p>Sklinna fyr er et kystfyr. Man kan få inntrykk av at det er et beskjedent preg over Sklinna fyrstasjon. Bygningene ligger relativt lunt under øyas høydedrag, og det lave tårnet bidrar ytterligere til inntrykket.</p>
Kystverkets føringer for ny bruk og videre utvikling	<p>Sklinna fyrstasjon har fungert som en base for ornitologer og naturvitere fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Sklinna er en nøkkellokalitet for det nasjonale overvåkningsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP. I den forbindelse benytter Norsk institutt for naturforskning (NINA) fyrstasjonen som base for overvåkingen. I et naturreservat, hvor ett av de viktigste vernehensyn er sjøfugl, burde dette være en glimrende ny bruk av fyrstasjonen. Med de restriksjoner som gjelder i området spørs det om annen form for bruk kan være formålstjenlig.</p>

FYRTÅRNET

Bygningens navn	Fyrtårn	
Nummer i Askeladden	87451-1	
GAB nr.	186911075	
Byggnr. i fredn.vedtak	1	
Byggeår	1910	
Byggherre / Arkitekt	Fyrvesenet	
Opprinnelig funksjon	Fyrtårn	
Fredningsomfang	Eksteriør og interiør	
Navigasjonsinstallasjon	Fyret inneholder en 2. ordens fyrlinse fra Barbier, Benard & Turenne, Paris.	
Bygningsbeskrivelse	Fyrtårnet på Sklinna ble tatt fra Runde fyr som var under ombygging. Øverste del av tårnet fra Runde ble satt opp på Sklinna. Fyrtårnet er i støpejern, 14,3 m høyt og rødmalt. I lyktehuset står en fransk 2. ordens linse som fortsatt er i bruk.	
Konstruksjon og materialbruk	1. Byggegrunn/drenering: Fjell 2. Fundament: Naturstein 3. Grunnmur: Naturstein 4. Utvendige trapper og ramper: Støpt betong 5. Gulv på grunn: Støpt betong 6. Yttervegger: Støpejern 7. Ytterdører: Panelt ramtredør med teak kledning 8. Vinduer: Støpejernsrammer med enkle glass 9. Tak: Kjegletak av metallplater 10. Taktekking: Metallplater 11. Takrenner og nedløp: Integreerte renner i takflate 12. Beslag: Ingen 13. Takvinduer og luker: Ingen 14. Halvtak og skråtak: Ingen 15. Innervegger: Lett bindingsverk med profilert trepanel 16. Etasjeskiller: Betong 17. Innvendige trapper: Stål 18. Piper og ildsteder: Ingen 19. Luker og ventilasjon: Ventiler i fyrlykt 20. Galleri og balkong: 2 støpejernsgallerier rundt fyrlykt. 21. Diverse: Ingen	
Endringshistorikk	Fyret er autentisk, bortsett fra enkelte endringer: Sikkerhetsrekkverk på øvre galleri er satt opp, og skjermglass flyttet fra vinduskarm på ny ramme nærmere linse.	
Retningslinjer for videre utvikling	Det er verken nødvendig eller ønskelig med bygningsmessige endringer av fyrtårnet. Det skal ikke være adgang til selve navigasjonsinstallasjonen for andre enn Kystverkets personell. Eventuell tilgang til tårnet for besøkende skal være regulert i en egen instruks, og skal bare skje i følge med ansvarlig person.	
Spesielle forhold vedrørende vedlikehold	Vedlikeholdet skal utføres etter antikvariske prinsipper. Endring av eksisterende eller montering av ny fast innredning / installasjon er søknadspliktig. Dette gjelder også i forbindelse med Kystverkets egen virksomhet.	

Øverst: Inngangspartiet på fyrtårnet.

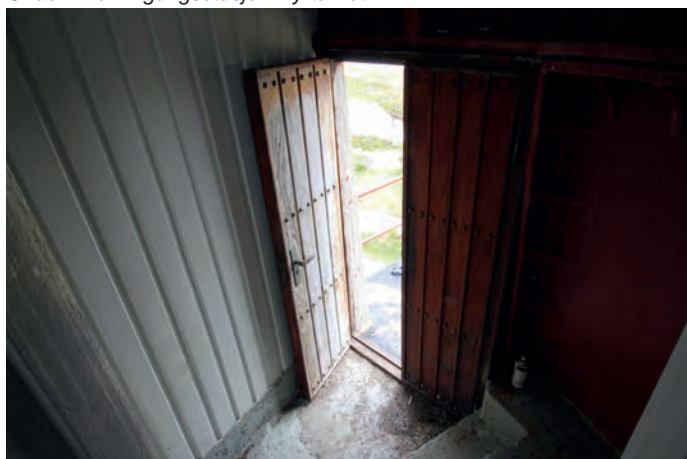
Over: Ett av dørfeltene, teak paneling.

Under: Fra inngangsetasjen i fyrtårnet.

Øverst: Nederste galleri, under fyrlykta.

Over: Fyrtårnet står på en solid natursteinssokkel.

Under: En snekret boks fungerer som vindfang i inngangen til fyrtårnet.

Over: Trapp og paneling i oppgangen, mye spennende håndverk.

Under: Sett fra en annen vinkel.

Under: Vaktrom.

Nederst: Panelt vindusomramming.

Over: Sikkerhetsrekkverk på øvre galleri. T.h.: Topp av linse.
Under: Inni linsesokkelen.

Over og under: Skiltet fra linseprodusenten i Paris.

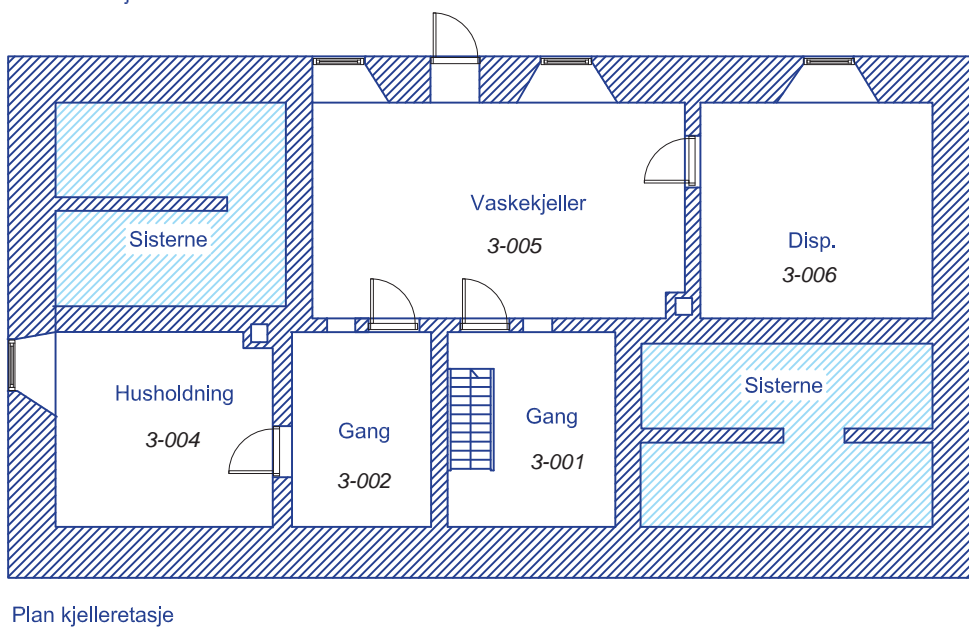
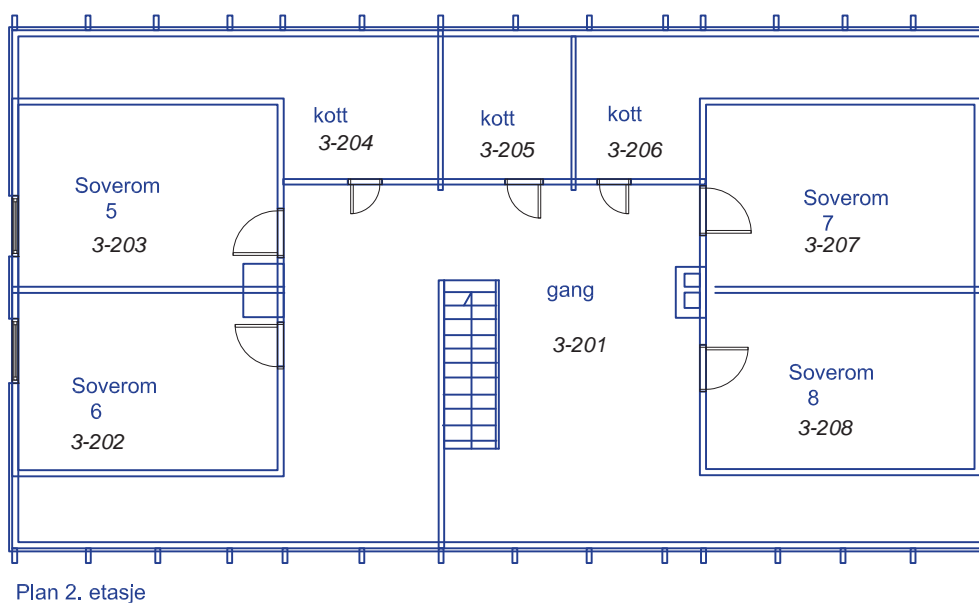
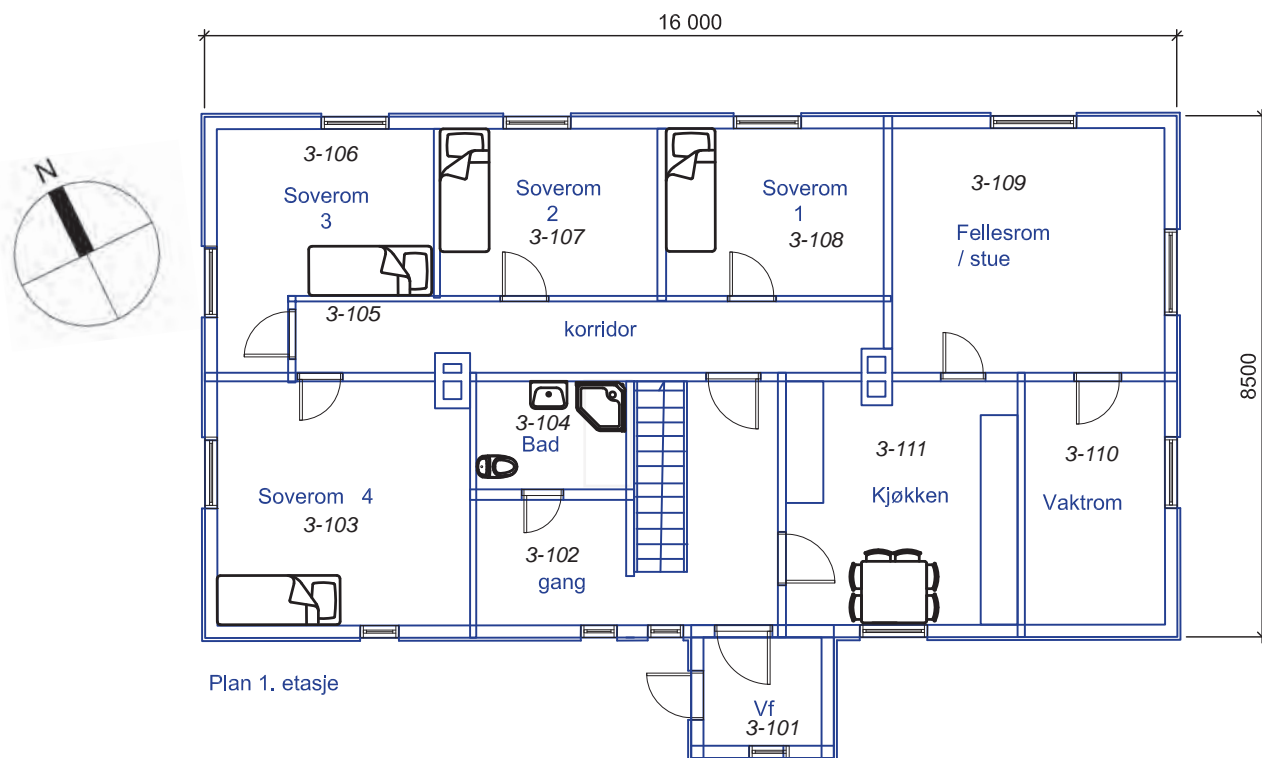

Under: Luke til fyrlykta.

Fyrvokterbolig

Bygningens navn	Fyrvokterbolig	
Nummer i Askeladden	87451-2	
GAB nr.	186911083	
Byggnr. i fredn.vedtak	3	
Byggeår	1910	
Byggherre / Arkitekt	Fyrvesenet	
Opprinnelig funksjon	Bolig	
Fredningsomfang	Eksteriør samt interiør med hensyn til opprinnelig hovedstruktur/romfordeling.	
Bygningsbeskrivelse	Fyrvokterboligen er en 1 ½-etasjes trebygning med saltak. Taket er tekket med firkantede skiferheller lagt diagonalt. Huset har to piper som er sortmalte, og rødmalte mønepanner av støpejern. Takrennene er i sort plast. Fyrvokterboligen og uthuset danner sammen et lite tun, innegjerdet mot nordvest og sjøen. Inn mot tunet har taket en midtstilt ark, og et lite tilbygg hvor inngangen befinner seg. Bygningen er kledd med store eternittplater. Vinduene og inngangsdør er skiftet ut, og vinduene er av type nyere "vippevinduer". Grunnmuren er av naturstein.	
Konstruksjon og materialbruk	1. Byggegrunn/drenering: Fjell. 2. Fundament / grunnmur: Naturstein 4. Utvendige trapper og ramper: Støpt betong 5. Gulv på grunn: Støpt betong 6. Yttervegger: Reisverk med eternitt platekledning ytterst 7. Ytterdører: Isolert og panelt teakdør. 8. Vinduer: Ettrams vippevinduer (H-vindu) 9. Tak: Saltak med sperrebind. 10. Taktekking: Diagonallagt firkantskifer 11. Takrenner og nedløp: Sort plast 12. Beslag: Beslag over og under vinduer 13. Takvinduer og luker: Ingen 14. Halvtak og skråtak: Skråtak over inngangsparti 15. Innervegger: Trevegger med platekledning 16. Etasjeskiller: Trebjelkelag 17. Innvendige trapper: Rikt profilert lukket tretrapp, hvitmalt med sort håndreke. 18. Piper og ildsteder: 2 murte og pussede pipestokker 19. Luker og ventilasjon: Ingen luker, naturlig ventilasjon 20. Galleri og balkong: Ingen	
Endringshistorikk	Vinduer, ytterdør, takrenner og ytterkledning skiftet.	
Retningslinjer for videre utvikling	Bygningen er godt egnet til ny bruk.	
Spesielle forhold vedrørende vedlikehold	Vedlikeholdet skal utføres etter antikvariske prinsipper. Når det blir behov for større istandsetting, må det vurderes om eksisterende uttrykk skal videreføres, eller om det skal gjøres en tilbakeføring til et tidligere, dokumentert uttrykk (f.eks. vinduer og skifte av ytterkledning). Tiltaket vil være søknadspliktig.	

Fyrvokterboligens fasader: Over: Mot sydvest. Under: Mot vest.

Under: Fasade mot syd.

Under: Del av nord-fasaden med levegg. Nederst: Hjørne mot nordøst.

Under: Nord-fasaden, med inngang.

Nederst: Øst-fasaden.

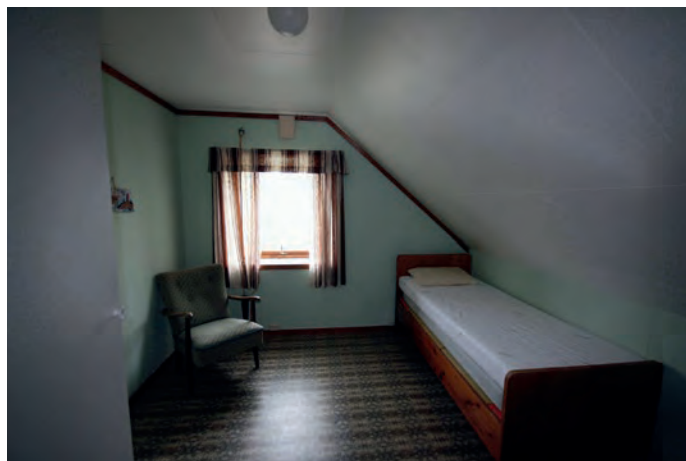
Over: Vindfanget, rom 3-101.
Under: Trapp til gang 3-201.

Til h. oppe: Kjøkkenet, 3-111.
Til høyre: Stue, 3-109

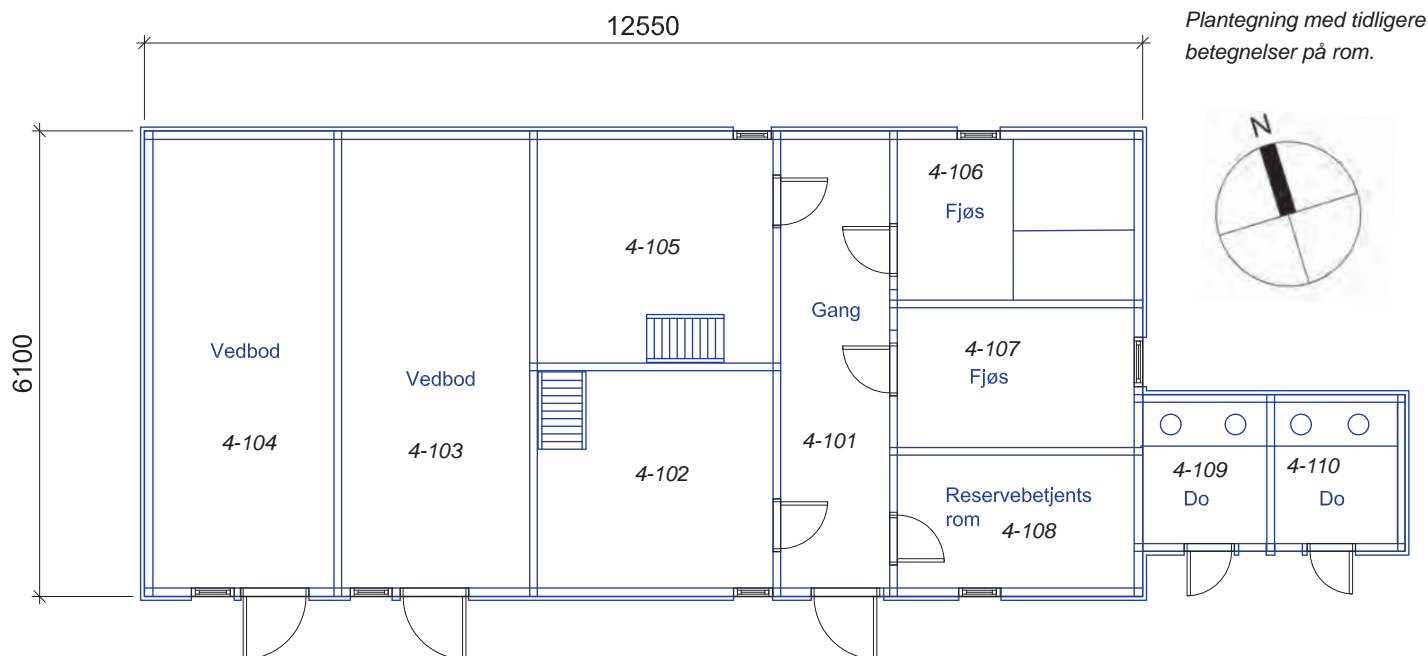

Under t.v.: Vaktrom 3-110
Nederst t.v.: Kjellerrom, vaskekjeller 3-005
Under: Soverom 3-208
Nederst: Soverom 3-202

Uthuset

Bygningens navn	Uthus	
Nummer i Askeladden	87451-3	
GAB nr.	186911091	
Byggnr. i fredn.vedtak	4	
Byggeår	1910	
Byggherre / Arkitekt	Fyrvesenet	
Opprinnelig funksjon	Uthus	
Fredningsomfang	Eksteriør og interiør med hensyn til opprinnelig hovedstruktur/romfordeling.	
Bygningsbeskrivelse	Uthuset er en 1-etasjes trebygning med saltak. Taket er tekket med skifer lappheller. Bygningen har rødmalte mønepanner av støpejern og takrenne av rødmalt støpejern mot tunet. Vannbord/vindski er et rødmalt eternittbeslag. Bygningen er kledd med eternit. På langveggen mot tunet er det 3 labankdører, en med vindusfelt over. Vinduene er hovedsaklig 1-fags vinduer m/sprosser. Dessuten er det et 2-fags vindu u/sprosser i fasaden mot tunet og et lite 1-fagsvindu u/sprosser i hver gavl. Mot sydøst er det et lite tilbygg med pulttak som har samme materialbruk som hovedhuset (do). Det er 2 labankdører og et 2-fagsvindu i tilbygget.	
Konstruksjon og materialbruk	<ol style="list-style-type: none">1. Byggegrunn/drenering: Fjell2. Fundament: Støpt betong3. Grunnmur: Støpt betong4. Utvendige trapper og ramper: Støpt betong5. Gulv på grunn: Trebjelkelag i hovedetasjen6. Yttervegger: Bindingsverk med trekledning inne, og eternittplater utvendig7. Ytterdører: Labankdører8. Vinduer: Trevinduer med enkle glass og sprosser9. Tak: Saltak med sperrebind10. Taktekking: Lappskifer11. Takrenner og nedløp: Støpejern12. Beslag: Ingen13. Takvinduer og luker: Ingen14. Halvtak og skråtak: Ingen15. Innervegger: Bindingsverk med trekledning16. Etasjeskiller: Trebjelkelag17. Innvendige trapper: Åpen tretrapp18. Piper og ildsteder: Ingen19. Luker og ventilasjon: Ingen20. Galleri og balkong: Ingen21. Diverse: Ingen	
Endringshistorikk	Det meste av bygningen er intakt. Enkelte vinduer er skiftet, og ytterveggene er eternittkledd etter 2. verdenskrig.	
Retningslinjer for videre utvikling	Bygningen egner seg godt til ny bruk.	
Spesielle forhold vedrørende vedlikehold	Vedlikeholdet skal utføres etter antikvariske prinsipper. Hvis det blir behov for større istandsetting, må det vurderes om eksisterende uttrykk skal videreføres, eller om det skal gjøres en tilbakeføring til et tidligere, dokumentert uttrykk (f.eks. vinduer og skifte av ytterkledning). Tiltaket vil være søknadspliktig.	

Under: Fasaden mot syd.

Under: Utedoene ligger i tilbygget til uthuset.

Nordfasaden.

Fasader mot øst.

Vestfasaden.

Hjørnet mot nordvest

Over:

Rom 4-106/107

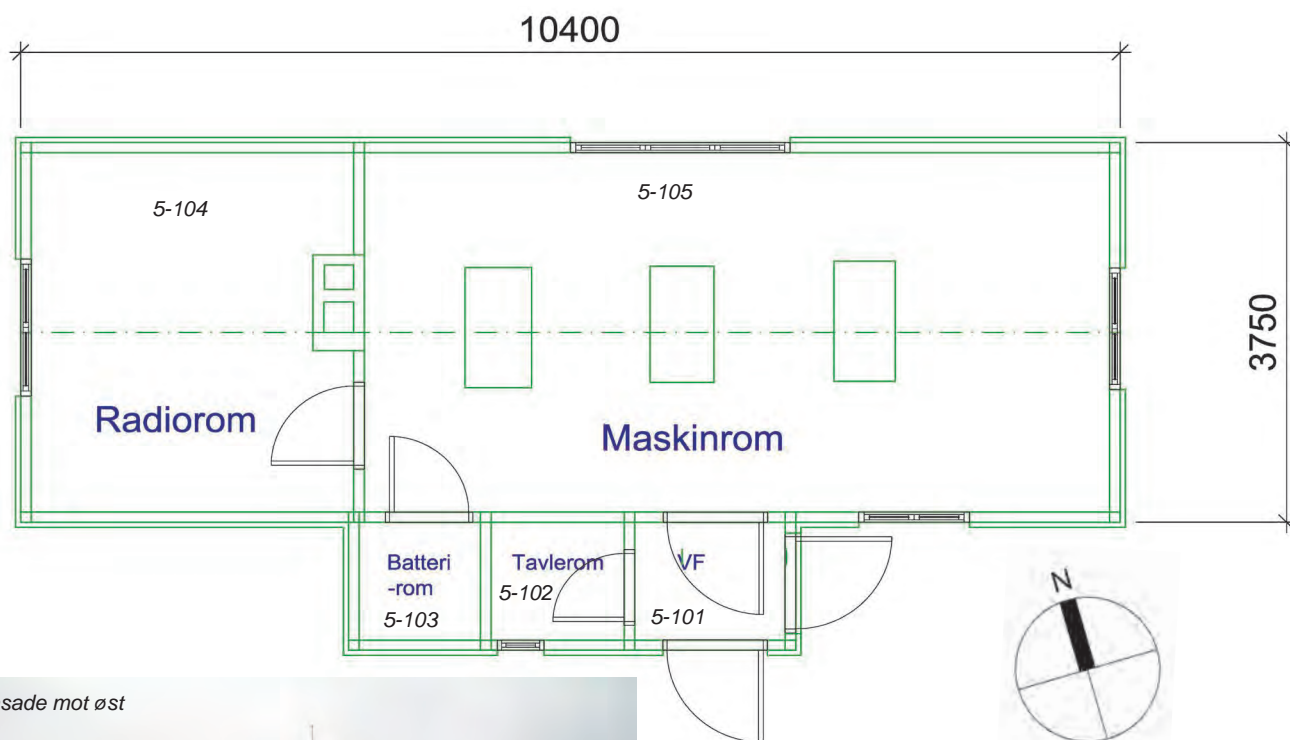
Utedo 4-110.

Gang, rom 4-101

Maskinhuset

Bygningens navn	Maskinhus	 <p>Foto: Kystverkmusea</p>
Nummer i Askeladden	87451-4	
GAB nr.	186911105	
Byggnr. i fredn.vedtak	5	
Byggeår	1959	
Byggherre / Arkitekt	Fyrvesenet	
Opprinnelig funksjon	Maskinhus	
Fredningsomfang	Fredningen gjelder bygningens eksteriør, samt interiør med hensyn til opprinnelig hovedstruktur/ romfordeling.	
Bygningsbeskrivelse	Maskinhuset er en 1-etasjes trebygning med saltak, med inngangsparti i et tilbygg mot sydvest. Bygningen er tekket med sortmalte bølge-eternittplater på tak og veggene er kledd med eternitt. Taket har rødmalte mønepanner av støpejern, og rødmalt eternitt-beslag som vannbord/vindski. Vinduene er 2-fagsvinduer med 8 ruter i hvert fag. Pipa er sortmalt.	
Konstruksjon og materialbruk	<ol style="list-style-type: none">1. Byggegrunn/drenering: Fjell2. Fundament: Støpt betong3. Grunnmur: Støpt betong4. Utvendige trapper og ramper: Støpt betong6. Yttervegger: Bindingsverk med trekledning og eternittplater7. Ytterdører: Panelt og isolert ramtredør, teak.8. Vinduer: enkle trevinduer med varevindu. Med og uten sprosser i ytterste glass.9. Tak: Saltak10. Taktekking: Eternitt bølgeplater, svartmalte. Støpejern mønepanner, eternitt vindski.11. Takrenner og nedløp: Hvitmalte blikkrenner og nedløp12. Beslag: Ingen13. Takvinduer og luker: Ingen14. Halvtak og skråtak: Ingen15. Innervegger: Bindingsverk med trefiber plateledning16. Etasjeskiller: Ingen17. Innvendige trapper: Ingen18. Piper og ildsteder: En murt og pusset pipestokk19. Luker og ventilasjon: Store ventilasjonshetter fra maskinrom og loft.20. Galleri og balkong: Ingen	
Endringshistorikk	Noe endringer i forbindelse med at vinduer er skadet.	
Retningslinjer for videre utvikling	Maskinhuset er i tjenstlig bruk av Kystverket, og egner seg derfor ikke til ny bruk.	
Spesielle forhold vedrørende vedlikehold	Vedlikeholdet skal utføres etter antikvariske prinsipper.	

Fasade mot øst

Fasade mot nord

Fasade mot syd

Fasade mot vest

Under: Maskinrom 5-105

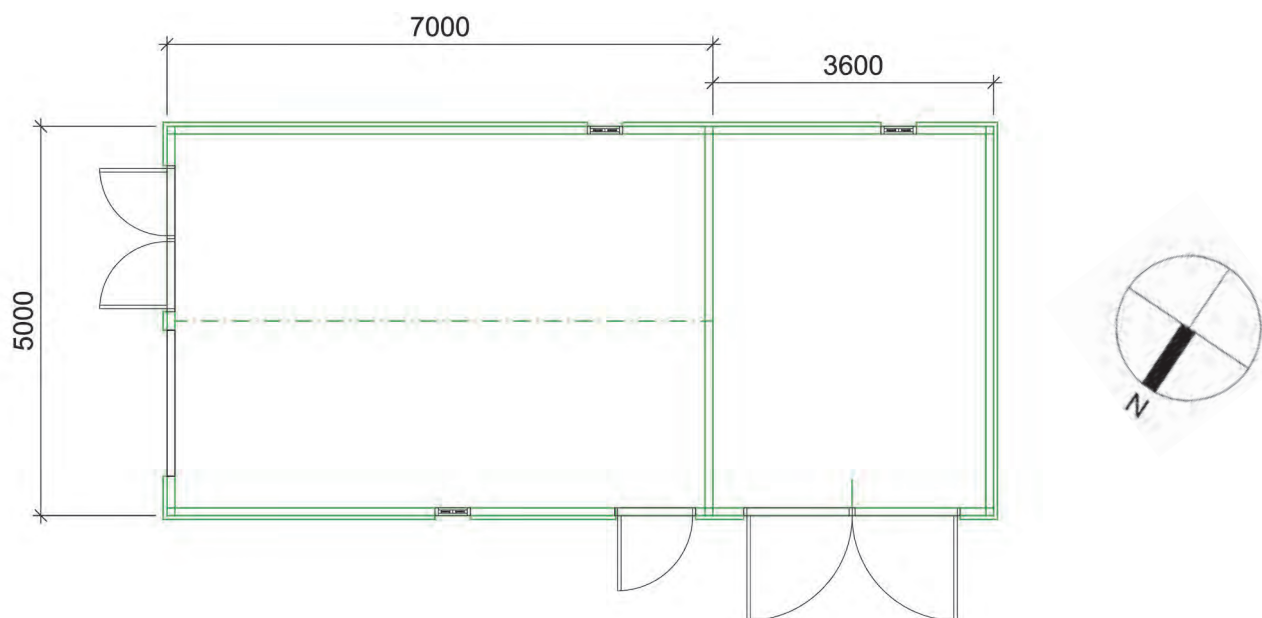
Under: Tidl. radiorom 5-104

Naust

Bygningens navn	Naust	
Nummer i Askeladden	87451-5	
GAB nr.	186911113	
Byggnr. i fredn.vedtak	7	
Byggeår	1910	
Byggherre / Arkitekt	Fyrvesenet	
Opprinnelig funksjon	Naust	
Fredningsomfang	Fredningen gjelder bygningens eksteriør, samt interiør med hensyn til opprinnelig hovedstruktur/ romfordeling.	
Bygningsbeskrivelse	Naustet er en 1-etasjes trebygning med saltak. På gavlen mot sydvest er det et tilbygg med pulttak. Naustet er tekket med skifer lappheller, og tilbygget med sortmalte trapeskorrugerte plater. Bygningen er kledd med røde korrugerte plater og rødmalt eternitt i sydvestre gavl. Tilbygget er kledd med rødmalt bølgeeternitt mot sydvest. Dørene er labankdører. I nordøstre gavlvegg står en nyere garasjeport i aluminium.	
Konstruksjon og materialbruk	<ol style="list-style-type: none">1. Byggegrunn/drenering: Fjell2. Fundament: Støpt betong3. Grunnmur: Støpt betong4. Utvendige trapper og ramper: Støpt betong5. Gulv på grunn: Støpt betong6. Yttervegger: Bindingsverk med trekledning og eternitt- eller stålplater.7. Ytterdører: Labank8. Vinduer: Enkle trevinduer med sprosse. Fastkarm.9. Tak: Saltak og pulttak på et tilbygg.10. Taktekking: Lappskifer og sortlakkerte trapeskorrugerte stålplater11. Takrenner og nedløp: Plast12. Beslag: Ingen13. Takvinduer og luker: Ingen14. Halvtak og skråtak: Ingen15. Innervegger: Bindingsverk med malt eternitt og metallplateledning.16. Etasjeskiller: Bjelkelag17. Innvendige trapper: Enkel åpen tretrapp18. Piper og ildsteder: Ingen19. Luker og ventilasjon: Naturlig ventilasjon20. Galleri og balkong: Ingen21. Diverse: Ingen	
Endringshistorikk	I henhold til gamle tegninger, ser det ut som at naustet har fått et tilbygg på et senere tidspunkt.	
Retningslinjer for videre utvikling	Naustet er delvis i bruk som redskapslager.	
Spesielle forhold vedrørende vedlikehold	Vedlikeholdet skal utføres etter antikvariske prinsipper.	

Fasade mot syd.

Fasadehjørne mot nord

Fasadehjørne mot vest

Mot sydøst

Mot sydvest

1. etasje

Loft

Over: Oversiktsbilde som viser plassering av de enkelte konstruksjoner og objekter. Kystverket, dato ukjent.

Under: Restene etter reserveassistentboligen på Sklinna.

Under: Meteorologiske apparater i bruk.

Under: Antennehus/feederhus

Det fredete området

Fra Riksantikvarens fredningsvedtak:

Omfanget av fredningen:

Fredningsområdet er avmerket på kart, se side 10. På området er det tufter etter reserveassistentboligen og oljeboden. Det går en vei fra landingen opp til tunet og videre opp til fyret. Veien er delvis bygget opp i naturstein, belagt med betong. Et rødmalt stangjersrekkverk løper fra landingen og et stykke oppover, og fra tunet opp til fyret.

Formålet med fredningen: Etter Riksantikvarens oppfatning er det nødvendig å frede det avsatte området for å oppnå hensikten med områdefredningen, nemlig å bevare virkningen av fyrstasjonen i miljøet.

Fredningsbestemmelser: Innenfor det fredede området må det ikke settes i verk tiltak eller bruksendring som kan forandre anleggets karakter eller på annen måte motvirke formålet med fredningen.

Kystverkets kommentarer:

Skjøtsel av området: Ved skjøtsel av uteområdet skal det tas utgangspunkt i nåværende, eventuelt tidligere situasjon. Eventuell ny beplantning skal ikke tilføre planter som ikke hørte hjemme på fyrstasjonen da den var bemannet.

Skilting: All utendørs skilting er søknadspliktig. Det skal legges opp til en nøktern og enhetlig bruk av skilting. Skiltingen skal være i tråd med Kystverkets retningslinjer for skilting, og hovedformålet er formidling av fyrstasjonens historie. Andre offentlige myndigheters skilting skal i størst mulig grad tilpasses Kystverkets skilting.

Annet: Fylkesmannen er i ferd med å utarbeide en forvaltningsplan for Sklinna naturreservat. Det er viktig å være oppmerksom på at det her foreligger et dobbeltvern. Dette betyr at verneforskrift for Sklinna naturreservat også er gjeldende for det området som er omfattet av kulturminnevernet. Planlagte tiltak på det fredete området må derfor tas opp med både fylkeskommunen og fylkesmannen.

Oversikt over Kystverkets fyrstasjoner

Region	Fredete fyrstasjoner	Bygninger i Kystverkets eie	Ikke fredete fyrstasjoner	Bygninger i Kystverkets eie	SUM
Sørøst	20		8		28
	Torbjørnskjær		Struten		
	Homlungen		Strømtangen Fredrikstad		
	Færder		Digerudgrunnen		
	Store Færder (ruin)		Steilene		
	Svenner		Twstein		
	Stavernsodden		Langøytangen	delvis	
	Jomfruland		Songvår		
	Strømtangen Kragerø		Søre Katland		
	Stavseng				
	Lyngør				
	Ytre Møkkalasset				
	Store Torungen				
	Lille Torungen				
	Hombørsund				
	Grønningen				
	Oksøy				
	Ryvingen				
	Hatholmen				
	Lindenes				
	Lista				
Vest	12		11		23
	Eigerøy	delvis	Lille Prestskjær		
	Felstein		Viberodden		
	Kvitsøy		Flatholmen		
	Geitungen		Fjøløy		
	Utsira		Ryvarden	delvis	
	Røværsholmen		Holmengrå		
	Slåtterøy		Kvanhovden		
	Hellisøy		Hendanes		
	Utvær		Ulvesund		
	Geita		Skongenes		
	Ytterøyane		Krakenes		
	Stabben				
Midt-Norge	19		16		35
	Runde		Svinøy		
	Grasøyane		Flåvær		
	Hogsteinen		Lepsøyrev		
	Alnes	delvis	Erkna		
	Ulla		Storholmen		
	Ona	delvis	Flatflesa		
	Kvitholmen		Bjørnsund		
	Grip		Hestskjær		
	Haugjegla		Stavenes		
	Sletringen		Tyrhaug		
	Sula	delvis	Skalmen		
	Vingleia		Terningen		
	Halten		Finnvær		
	Kjeungskjær		Asenvågøy		
	Kaura		Grinna		
	Buholmråsa		Gjeslingene		
	Kya				
	Nordøyen				
	Sklinna				
Nordland	10		8		18
	Bremstein		Ytterholmen		
	Åsvær		Træna		
	Myken		Kalsholmen		
	Landegode		Tennholmen		
	Måløy-Skarsholmen		Barøy		
	Tranøy		Moholmen		
	Skrova		Glåpen		
	Skomvær		Værøy		
	Anda				
	Andenes				
Troms og Finnmark	7		3		10
	Hekkingen		Torsvåg		
	Fugløykalven		Fruholmen		
	Slettnes		Helnes		
	Kjølnes				
	Makkaur				
	Vardø				
	Bøkfjord				Tils.
Totalt antall	68		46		114

Senter for eiendom og kultur
28.06.2012

**SKLINNA FYRSTASJON - GNR.19 BNR.2 (STATEN
V/KYSTVERKET) - LEKA KOMMUNE**

TINGLYST
14 FEB. 2000 796
SORENSKRIVEREN I
NAMDAL

**VEDTAK OM FREDNING MED HJEMMEL I LOV OM
KULTURMINNER §§ 15 OG 19, JFR. § 22**

Med hjemmel i lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 §§ 15 og 19, jfr. § 22, fattet Riksantikvaren vedtak om fredning av Sklinna fyrstasjon, gnr.19 bnr.2, Leka kommune.

Omfanget av fredningen

Fredningsvedtaket omfatter følgende bygninger i henhold til lov om kulturminner § 15:

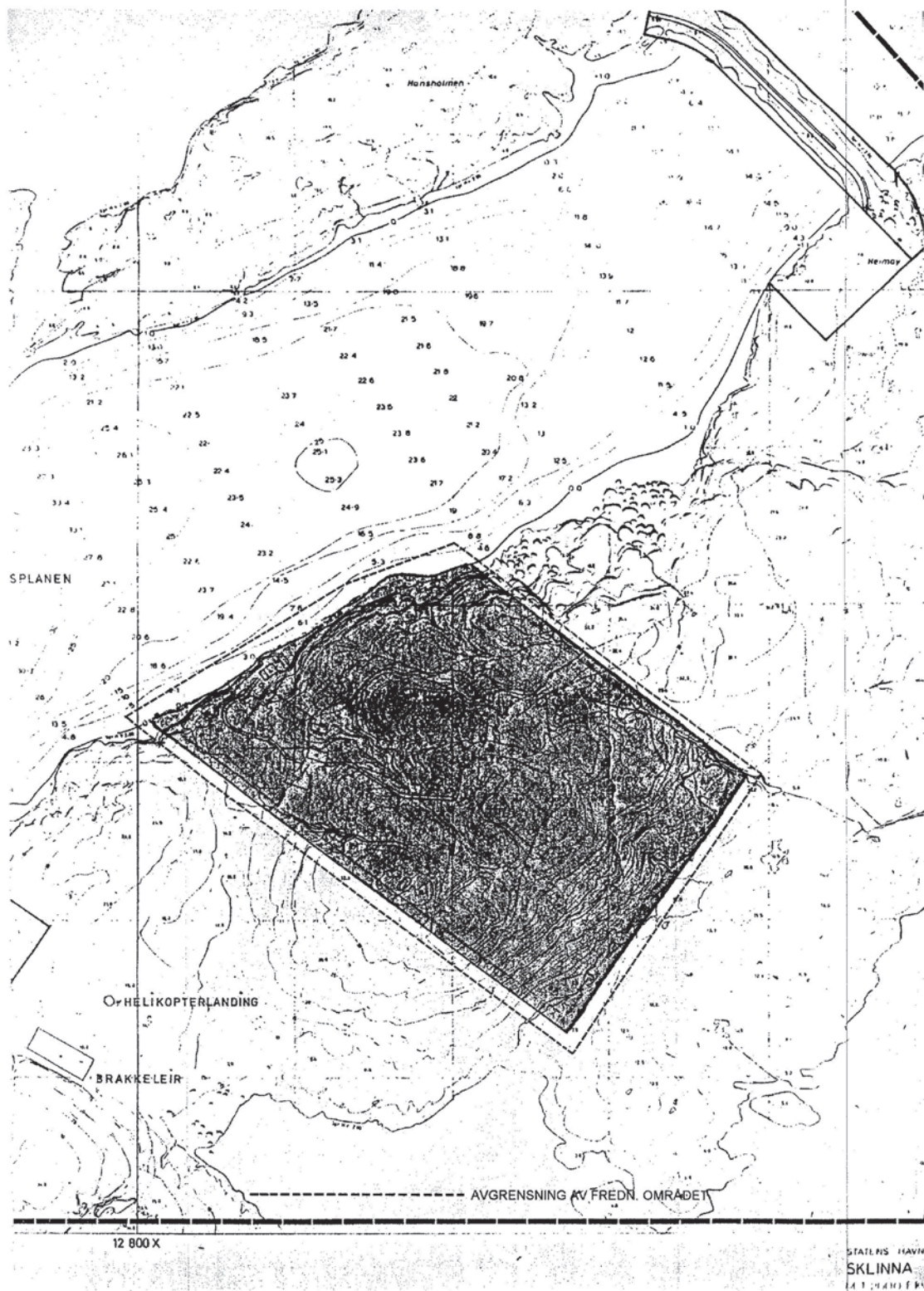
1. Fyrtårn
3. Fyrvokterbolig
4. Uthus
5. Maskinhus
7. Naust

Fredningen gjelder fyrtårnets eksteriør og interiør, og de øvrige bygningenes eksteriør samt interiør med hensyn til opprinnelig hovedstruktur/romfordeling.

Tallene refererer seg til vedlagte kart fra «Norges fyr» (Bjørkhaug, Poulssen - Oslo 1986), vedlegg 2.

Fredningsvedtaket omfatter videre et område rundt fyrstasjonen i henhold til lov om kulturminner § 19. Fredningsområdet omfatter et område rundt fyrstasjonen som er avsatt til fyrstasjon i reguleringsplan for Sklinna av 31.10.88, og som er del av eiendommen gnr.19 bnr.2.

Fredningsområdet er avmerket på kart, se side 2.

Sklinna fyrstasjon – gnr.19 bnr.2 (Staten v/Kystverket) – Leka kommune

Sklinna fyrstasjon som kulturminne. Beskrivelse av anlegget

Sklinna fyrstasjon ligger på øya Heimøy i øygruppen Sklinna ute i havet, nordvest for Leka. Sklinna er et kystfyr.

Fyrstasjonen ble opprettet i 1910. Fyrstasjonen består i dag av fyrtårn (1), fyrvokterbolig (3), uthus (4), maskinhus (5) og naust (7). Fyrtårnet ligger på toppen av øya med de øvrige bygningene et stykke unna. Sklinna består av en rekke større og mindre øyer, holmer og skjær, og var tidligere et viktig fiskevær. Men hovedgrunnen til at Sklinna ble valgt som fyrstasjon er stedets frem-springende punkt på kysten.

Fyrtårnet på Sklinna ble tatt fra Runde fyr som var under ombygging. Øverste del av tårnet ble satt opp på Sklinna. Det ble bygget fyrvokterbolig for to familier, uthus, naust og oljebod. Reserveassistenten overtok den tidligere tilsynsmannens bolig, som ble flyttet til fyrstasjonen. I 1959 ble stasjonen elektrifisert, og stasjonen ble omgjort fra familiestasjon til tårnstasjon, noe som medførte at fyrvokterboligen måtte ombygges. Boligen til reserveassistenten ble solgt til nedrivning i 1960.

Fyrtårnet (1) er i støpejern, 14,3 m høyt og rødmalt. I lyktehuset står en fransk 2. ordens linse som fortsatt er i bruk.

Fyrvokterboligen (3) er en 1 ½-etasjes trebygning med saltak. Taket er tekket med firkantede skiferheller lagt diagonalt. Huset har to piper som er sortmalte, og rødmalte mønepanner av jern. Takrennene er i sort plast. Fyrvokterboligen og uthuset danner sammen et lite tun, innegjerdet mot nordvest og sjøen. Inn mot tunet har taket en midtstilt ark, og et lite tilbygg hvor inngangen befinner seg. Bygningen er kledd med store eternitplater. Vinduene og inngangsdør er skiftet ut, og vinduene er av type nyere ”vippevinduer”. Grunnmuren er av naturstein.

Uthuset (4) er en 1-etasjes trebygning med saltak. Taket er tekket med skifer lappheller. Bygningen har rødmalte mønepanner av jern og takrenne av rødmalt jern mot tunet. Vannbord/vindski er et rødmalt eternitbeslag. Bygningen er kledd med eternit. På langveggen mot tunet er det 3 labankdører, en med vindusfelt over. Vinduene er hovedsaklig 1-fags vinduer m/sprosser. Dessuten er det et 2-fags vindu u/sprosser i fasaden mot tunet og et lite 1-fagsvindu u/sprosser i hver gavl. Mot sydøst er det et lite tilbygg med pulttak som har samme materialbruk som hovedhuset. Det er 2 labankdører og et 2-fagsvindu i tilbygget.

Maskinhuset (5) er en 1-etasjes trebygning med saltak, med inngangsparti i et tilbygg mot sydvest. Bygningen er tekket med sortmalte bølge-eternittplater og kledd med eternitt. Taket har rødmalte mønepanner av jern, og rødmalt eternittbeslag som vannbord/vindski. Vinduene er 2-fagsvinduer med 8 ruter i hvert fag. Bygningen har én pipe som er sortmalt.

Naustet (7) er en 1-etasjes trebygning med saltak. På gavlen mot sydvest er det et tilbygg med pulttak. Naustet er tekket med skifer lappheller, og

tilbygget med sortmalte korrugerte plater. Bygningen er kledd med røde korrugerte plater og rødmalt eternitt i sydvestre gavl. Tilbygget er kledd med rødmalt bølgeeternitt mot sydvest. Dørene er labankdører. I nordøstre gavlvegg står en nyere garasjeport i aluminium.

På området er det tufter etter reserveassistentboligen og oieboden. Det går en vei fra landingen opp til tunet og videre opp til fyret. Veien er delvis bygget opp i naturstein, belagt med sement. Et rødmalt stangjersrekkverk løper fra landingen og et stykke oppover, og fra tunet opp til fyret. Fire oljetanker har erstattet den tidligere olieboden.

Fyrstasjonen er bemannet.

For nærmere beskrivelse av Sklinna fyrstasjons historie vises det til vedlagte utdrag fra «Norges fyr» (Bjørkhaug, Poulsson - Oslo 1986), vedlegg 2.

Formålet med fredningen

Formålet med fredningen av Sklinna fyrstasjon er å bevare et kulturhistorisk og arkitektonisk verdifullt bygningsanlegg tilknyttet sjøfart, fyrvesen og kystkultur med fyrtårn, fyrvokterbolig og øvrige bygninger på fyrstasjonen og området rundt fyrstasjonen.

Fredningsbestemmelser

De følgende fredningsbestemmelsene er fastsatt med hjemmel i lov om kulturminner §§ 15 og 19. Bestemmelsene gjelder i tillegg til kulturminnelovens bestemmelser om vedtaksfredede kulturminner fra nyere tid samt forskrift om faglig ansvarsfordeling.

1. Riving

Det er ikke tillatt å rive bygningene eller deler av disse.

2. Ombygging

a) Fyrtårn

Det er ikke tillatt å bygge om bygningens eksteriør eller interiør.

b) Øvrige bygninger

Det er ikke tillatt å bygge om bygningenes eksteriør eller interiør med hensyn til opprinnelig hovedstruktur/romfordeling.

3. Utskifting av materialer mm.

a) Fyrtårn

Utskifting av bygningselementer eller materialer, forandring av overflater eller annet arbeid utover vanlig vedlikehold i bygningens eksteriør eller interiør, er ikke tillatt.

b) Øvrige bygninger

Utskifting av bygningselementer eller materialer, forandring av overflater eller annet arbeid utover vanlig vedlikehold i bygningenes eksteriør, er ikke tillatt.

4. Tilbakeføring

Tilbakeføring til opprinnelig eller tidligere utseende kan tillates under forutsetning av at tiltaket kan gjøres på dokumentert grunnlag og etter godkjennelse av forvaltningsmyndighet.

5. Vedlikehold

Vedlikehold og istandsetting skal utføres med tradisjonelle materialer og metoder tilpasset bygningenes egenart og opprinnelige bygningstekniske løsninger.

6. Det fredede området

Innenfor det fredede området må det ikke settes i verk tiltak eller bruksendring som kan forandre anleggets karakter eller på annen måte motvirke formålet med fredningen.

7. Fredningen skal ikke være til hinder for den tekniske drift av fyrstasjonen.

Følger av fredningen

Når det gjelder behandling av fredede områder, bygninger og anlegg, vises det til bestemmelsene i lov om kulturminner §§ 15a-19 og 21 samt frednings-bestemmelsene over.

I henhold til Miljøverndepartementets vedtak om delegering av 30. juni 1989 med endringer av 23. desember 1992 er forvaltningen av fredede områder, bygninger og anlegg lagt til den enkelte fylkeskommune. Riksantikvaren er klageinstans for enkeltvedtak fattet av fylkeskommunen, jfr. forvaltningsloven § 28.

I henhold til lov om kulturminner §§ 15a og 19 kan departementet i særlige tilfelle gi dispensasjon fra fredningen for tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredede kulturminnet eller området. Denne dispensasjonsmyndigheten er i henhold til forskrifter av 23. desember 1992 delegert til den enkelte fylkeskommune.

Fredningen medfører at det må søkes om tillatelse til å sette i verk alle typer bygningsmessige arbeider og utomhusarbeider utover vanlig vedlikehold innenfor det fredede området. Søknad om tillatelse skal sendes fylkeskommunen som avgjør om tiltaket kan iverksettes. Er det tvil om et tiltak er å anse som vanlig vedlikehold, skal fylkeskommunen kontaktes.

Det er eier som har ansvaret for det løpende vedlikehold av fredede bygninger, anlegg og områder.

Oslo, 26. januar 2000

Nils Marstein

Nils Marstein

Vedlegg: -Tegning av fyrstasjonen

TINGLYST

14 FEB. 2000

SORENSKRIVEREN I
NAMDAL

796

+

Elin Marie Bragstad

ELIN MARIE BRAGSTAD
etter fullmakt

Sklinna fyrstasjon

(Skindén)

BELIGGENHET:

På Heimøy i øygruppen Sklinna, ca. 36 km sjøvei nordvest for Leka.
65 12,1 10 59,8. G.nr. 19, b.nr. 2, Leka kommune

OPPRETTET:

1910

FYRBYGNING:

Rødt jerntårn, 14,3 m

LYSKARAKTER:

Okk. Sektorer: 2 klipp-, 2 toklipp-, 8 hvite, 6 fargede (i alt 18)

LYSSTYRKE:

79 400 cd (2. orden)

LYSETS HØYDE:

45,0 m over høyvann

LYSVIDDE:

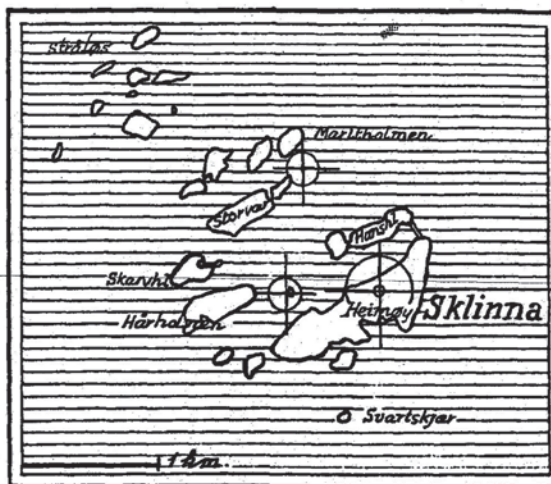
18,5 n mil

BRENNETID:

25.7.—12.5.

RADIOFYR:

1959, rekkevidde 100/70 n mil, dag/natt

Over: Tegning etter sjøkart.

Under: Sklinna fyrtårn sett fra sydvest. Foto 1981.

Øverst t.h.: Tegning etter kroki fra 1954, rev. 1981.

Nederst t.h.: Stasjonen sett fra vest. Foto Kystdirektoratet.

Sklinna består av en rekke større og mindre øyer, holmer og skjær. Heimøy, hvor fyrstasjonen ligger, er klart den største. Mellom denne og Hansholmen er det i nordøst bygd en solid molo, slik at det er blitt en god havn å ty til for fiskerflåten. Selv om havnen også mot vest er skjermet av en rekke små holmer og skjær, gir disse ikke fullgod sikkerhet når vinterstormene setter inn.

Det har bodd folk på Sklinna fra langt tilbake i tiden. I nyere tid kan det nevnes at det i en folketelling fra 1875 var 27 fastboende. Senere er øyene etter hvert blitt avfolket, men fiskerne søkte hit i sesongene, og det var et travelt miljø med rorbuer, fiskefartøyer, oppkjøpere osv. I årene 1770 frem til 1890 var det to mann fra Sklinnaværet som var losser for fartøyer som skulle inn til Bindal for lasting av trevirke.

Nå var det verken spørsmål om fiske eller havn som fikk fyrkommisjonen av 1855 til å velge Sklinna som sted for et kystfyr. Avgjørende var at Sklinna er et fremspringende punkt på norgeskartet. Når det gjelder rekkefølgen for utbygging av de foreslåtte kystfyrene, hadde fyrkommisjonen i sin innstilling ført opp «Skindén» som nr. 5, og sist av kystfyrene i Nord-Norge.

Spørsmålet om fyr på Sklinna kom opp igjen under budsjettbehandlingen i 1884—85, hele 30 år

etter at kommisjonen hadde avgitt sin innstilling. Det ble nå gitt et kostnadsoverslag på kr. 140 000,-, et forslag som departementet ikke ville fremme for Stortinget.

I 1902—03 ble det foreslått en fyrlykt til kr. 1700,-, men fyrvesenet mente at det også måtte settes

opp et hus til en tilsynsmann. Det ville koste kr. 6800,-, og igjen avsto departementet. Som grunn ble det uttalt at man vil se tiden an, for om det skulle bli bebygd derute, ville man spare utgiftene til tilsynsmannsbolig.

Året etter ble det bevilget midler både til en fyrlykt og til tilsynsmannsbolig. For tomten ble det forlangt kr. 500,-, men bevilgningen ble strøket av stortingskomiteen, som mente at eiendommen ville stige i verdi ved anbringelse av fyrbelysning. Under debatten i Stortinget uttalte flere av komitémedlemmene at denne fyrlykten måtte være en midlertidig foranstaltning, da det kanskje om ikke lenge ble spørsmål om å anbringe et kystfyr på stedet.

En dag i 1905 ble tilsynsmannens båt funnet drivende på Hortavær ca. 25 n mil øst for Sklinna. Fyrvesenets d/s «Skomvær» ble beordret ut til Sklinna, og fant alt i orden. Det ble imidlertid klart for fyrvesenet at det var uforsvarlig å la tilsynsmannen forlate Sklinna og ta seg frem og tilbake 70 km for å hente post og proviant. Det ble nå bevilget midler til båttjeneste.

Under stortingsdebatten i 1906—07 ble det uttalt at fisket på Sklinnabanken i de senere årene hadde tatt seg opp, og at det derfor var påkrevet at fyret kom snarest mulig. Fyrvesenet fulgte opp og foreslo bevilget kr. 10 000,- som et første terminbeløp, men forslaget ble ikke fremmet. Også det følgende året ble forslaget om midler avslått, og komiteen fant at den måtte bøye seg for departementets finansielle grunner — dog under protest.

Sklinna fyrstasjon sett fra nordvest. Foto 1981.

I budsjetterminen 1909 ble bevilgning til fyret gitt med kr. 69 900,-.

Det ble foreslått å bruke den øverste delen av fyret på Runde, som nå var under ombygging. Tårnet ble plassert på det høyeste av Heimøy, med et 2. ordens fyrapparat i sylindrisk lyktchus. Fyret ligger 115 m fra bolighuset, som var bygd for to familier. Fyrvokteren hadde tre værelser og kjøkken pluss to loftsværelser, samt uterom i kjelleren. Fyrassistenten hadde et værelse mindre, men for øvrig som fyrvokterens.

Det var også ansatt en reserveassistent. Det hadde vært forutsetningen at han skulle ha boligen som hittil hadde vært bebodd av tilsynsmannen. Men eieren ville ha tomten tilbake, og boligen måtte derfor flyttes.

Øvrige bygninger som ble satt opp var en uthusbygning med fjøs og vedboder, et båtnaust og en liten oljebod. Ved naustet var det anlagt en landingskai med svingkran.

Fyret ble tent i 1910, og samme år ble fyrlykten nedlagt. Til hjelp ved innseiling i havnen ble det satt opp to fyrlykter.

I 1959 ble stasjonen elektrifisert med strøm fra egne aggregater. Samtidig ble det montert radiofyr. Stasjonen ble gjort om fra familiestasjon til tårnastasjon, noe som medførte ominnredning av boligen. Boligen til reserveassistenten ble solgt til nedrivning i 1960.